

Financieel verslag 2023

Inhoud

Jaarverslag

- Directieverslag 2023 4
- 'In Control'-verklaring 16

Jaarrekening

- Kerncijfers geconsolideerd 17
- Geconsolideerde balans per 31 december 2023 18
- Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023 20
- Geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2023 21
- Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023 27
- Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023 35

- Kerncijfers enkelvoudig 40
- Enkelvoudige balans per 31 december 2023 41
- Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023 43
- Enkelvoudige kasstroomoverzicht over 2023 44
- Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023 48
- Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023 57

Overige gegevens

- Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 65
- Statutaire bepaling winst 68

Bijlagen

- Vaste aansluitingen 69
- Aantal afsluitingen per gemeente 70
- Aandeelhouders 71
- Cijfers HRM geconsolideerd 72
- Cijfers HRM enkelvoudig 74

Corporate Governance 76

Verslag van de Raad van Commissarissen en zijn commissies 77

Aan de Raad van Commissarissen

Hierbij bied ik u de jaarrekening 2023 ter goedkeuring aan.
Tevens treft u het jaarverslag 2023 aan.

Maastricht, 24 mei 2024

Mevr. drs. J.J.W. Nelissen RA, directeur

Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders

Hierbij leggen wij u de door onze Raad goedgekeurde jaarrekening 2023 ter vaststelling voor.
De jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023, de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023, het geconsolideerde en enkelvoudige kasstroomoverzicht over 2023, de toelichting op de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023 en de toelichting op de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023.
Deze goedgekeurde jaarrekening is door de directeur en de Raad van Commissarissen ondertekend.
De jaarrekening is gecontroleerd door Ernst & Young Accountants LLP. De verklaring van Ernst & Young Accountants is opgenomen op pagina 65 tot en met 68.

Conform art. 40 van de statuten van NV WML wordt het bedrag dat in de goedgekeurde winst- en verliesrekening als winst wordt aangewezen bij voorkeur aangewend tot versterking van het bedrijf en verwezenlijking van het doel van de vennootschap. In aansluiting hierop stellen wij voor het positieve resultaat ad € 4,6 miljoen ten gunste van de algemene reserve te brengen.

Wij adviseren u de vereiste vaststelling aan de jaarrekening 2023 te hechten en verzoeken u om over het jaar 2023 decharge te verlenen aan de directeur voor haar bestuur en aan de leden van onze Raad voor het toezicht.

Maastricht, 24 mei 2024

Namens de Raad van Commissarissen

Mevr. drs. A.T. Bredée, voorzitter

Mevr. M.A.H. Clermonts-Aretz, secretaris

Directieverslag 2023

Algemene informatie

De kerntaak van WML N.V. is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg middels een openbare drinkwatervoorziening. Het leidingwater is van drinkwaterkwaliteit, is 24 uur per dag beschikbaar en wordt geleverd onder de juiste druk. WML stelt de openbare drinkwatervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water. WML, statutair gevestigd in Maastricht, is een naamloze vennootschap, waarvan de aandelen in het bezit zijn van de Limburgse gemeenten en de Provincie Limburg. De grootste aandeelhouder is de Provincie Limburg met 21,8% aandelenbezit. De overige aandelen zijn naar inwoneraantal verdeeld over de 31 gemeenten in Limburg.

WML is verplicht om naast een vennootschappelijke jaarrekening een geconsolideerde jaarrekening op te stellen. WML dient een geconsolideerde jaarrekening op te stellen waarin de eigen financiële gegevens zijn opgenomen, tezamen met die van haar dochtermaatschappijen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft (artikel 1:406 BW2). De consolidatie is om deze reden van toepassing op WML N.V., WML Wind B.V., Proceswater Limburg B.V. en Evilim Industriewater B.V. In onderstaande paragrafen is de toelichting gebaseerd op de geconsolideerde jaarrekening, tenzij anders is aangegeven.

Participaties

WML Wind B.V. is een 100% dochteronderneming van WML en heeft als doelstelling de duurzame opwekking van energie ten behoeve van de verduurzaming van de drinkwatervoorziening en daarmee samenhangende activiteiten.

Proceswater Limburg B.V. (PWL) is een 100% dochteronderneming van WML en heeft ten doel het aanbieden van totaal watermanagement met betrekking tot water niet zijnde drinkwater.

Evilim Industriewater B.V. is een 50% dochteronderneming van WML. De overige 50% zijn in handen van Evides Industriewater B.V. Het doel van Evilim is het ontwikkelen en bedrijven van waterbehandelingsinstallaties (proceswater, afvalwater, hergebruik) alsmede het uitvoeren van legionella preventie activiteiten voor industriële klanten in de provincie Limburg; uitbreiding van de activiteiten buiten dit gebied (bijvoorbeeld het grensgebied) zal in geval van opportuniteit op caseto-case basis worden benaderd, waarbij zoveel mogelijk toegevoegde waarde ten aanzien van deze industriële waterprojecten en/of industriële wateractiviteiten zal worden nagestreefd.

Tarieven

Als gevolg van de totale tariefsverhoging in 2023 van 8,32% op de autonome tarieven is per saldo het autonoom deel van de jaarlijkse waternota van een gemiddeld Limburgs huishouden (met een watergebruik van 105 m³ per jaar) gestegen met afgerond € 14,15 tot een bedrag van € 184,31. Door een stijging van de belasting op leidingwater en provinciale grondwaterbelastingen is het totaal factuurbedrag ten opzichte van 2022 met € 18,17 gestegen naar € 248,85. In onderstaande tabel 1 is dit nader gespecificeerd.

Alle bedragen in €	2023	2022
Drinkwaterlevering	92,87	82,05
Vastrecht	91,44	88,11
Subtotaal autonoom WML	184,31	170,16
Subtotaal autonoom WML/m ³	1,76	1,62
Belastingen	42,39	39,90
Bijdrage wettelijke taak		
Controle & Inspectie	1,60	1,57
Totaal exclusief BTW	228,30	211,63
BTW 9%	20,55	19,05
Totaal factuurbedrag	248,85	230,68

Tabel 1. Waternota gemiddeld Limburgs huishouden 2023 en 2022 (105m³)

Resultaat voor belasting

Het geconsolideerde resultaat voor belasting in 2023 bedraagt afgerond € 5,6 miljoen. In 2022 bedroeg het geconsolideerde resultaat voor belasting € 6,6 miljoen. Het lagere resultaat van afgerond € 1,0 miljoen wordt met name veroorzaakt door de hogere kosten. Het positieve resultaat na belasting van € 4,7 miljoen draagt bij aan het realiseren van een gezonde financiële huishouding.

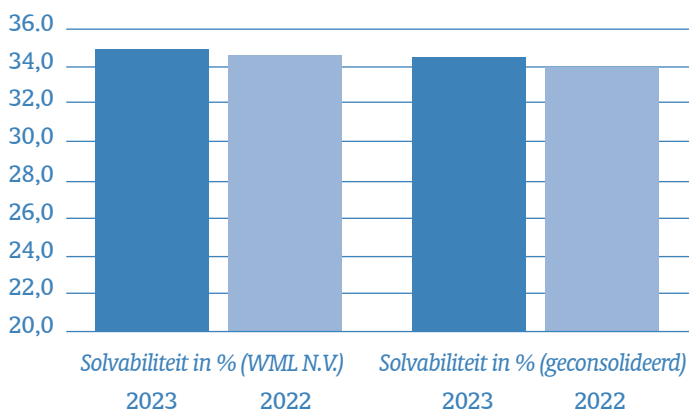
Solvabiliteit, Current ratio en Leverage ratio

De solvabiliteit, current ratio en de leverage ratio worden zowel op geconsolideerd niveau als op vennootschappelijk niveau in onderstaande grafieken weergegeven. De toelichting op de ratio's heeft betrekking op de WML N.V.

De solvabiliteit geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en het totale vermogen. In 2023 komt de solvabiliteit van WML uit op 34,6%. Dit is een toename van afgerond 0,2% ten

opzichte van 2022 en wordt voornamelijk veroorzaakt door de toevoeging van het positieve resultaat aan het eigen vermogen.

Solvabiliteit in %

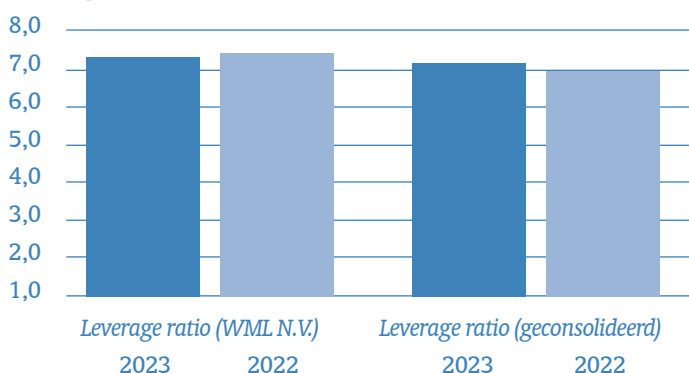

Grafiek 1. De ontwikkeling van de solvabiliteit over de periode 2022-2023

De current ratio geeft de verhouding weer tussen de activa die op korte termijn in geld omgezet kunnen worden en de verplichtingen die op korte termijn moeten worden voldaan. In 2023 komt de current ratio voor WML N.V. uit op 19,8%. Dit is een daling van 0,2% ten opzichte van 2022. Deze daling wordt vooral veroorzaakt door een stijging van de kortlopende schulden. De current ratio voldoet hiermee aan het gestelde beleid van WML.

De leverage ratio is een kengetal voor de tijdsduur die een organisatie nodig heeft om haar rentedragende schulden af te lossen. De leverage ratio wordt ook wel de 'Net.debt/EBITDA' ratio genoemd. In 2023 komt de leverage ratio voor WML N.V. uit op 7,4. Dit is een daling van afgerond 0,2 ten opzichte van 2022 (7,6). Deze daling is voornamelijk het gevolg van een hogere EBITDA. Het resultaat exclusief het resultaat deelneming ligt in 2023 € 1,6 miljoen hoger in vergelijking met 2022. De rentedragende schulden zijn in vergelijking met 2022 toegenomen. De daling van de leverage ratio ligt in lijn met het financieel beleid van WML. De leverage ratio zal naar verwachting conform het financieel beleid in 2024 en verder een dalende trend laten zien.

Leverage ratio

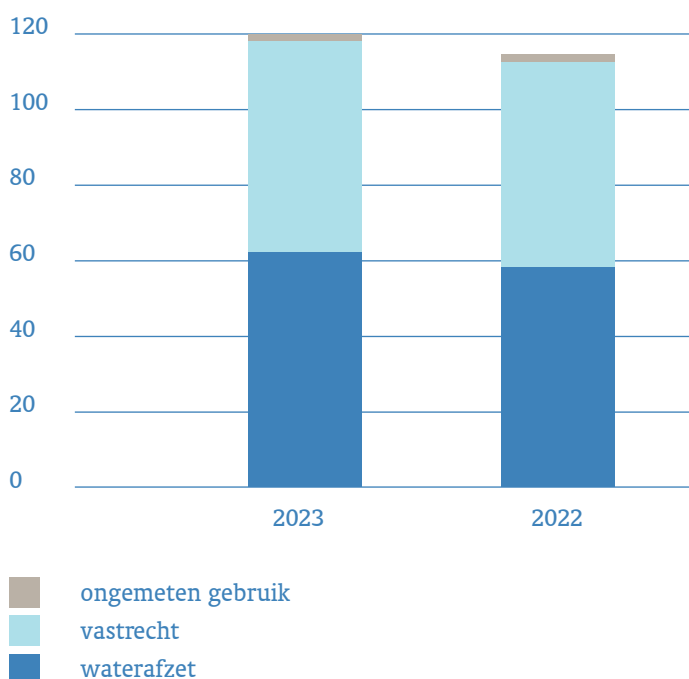

Grafiek 2. De ontwikkeling van de leverage ratio (Net.debt/EBITDA) over de periode 2022-2023

Opbrengsten

De totale geconsolideerde bedrijfsopbrengsten in 2023 bedragen € 131,7 miljoen en zijn gestegen met afgerond € 5,7 miljoen in vergelijking met 2022 (€ 126,0 miljoen). De totale bedrijfsopbrengsten bestaan uit de netto drinkwateromzet, overige bedrijfsopbrengsten en geactiveerde productie eigen bedrijf (directe interne uren gewerkt aan investeringsprojecten). De netto drinkwateromzet is in onderstaande grafiek weer-gegeven en vervolgens nader toegelicht.

Netto drinkwateromzet 2023-2022 (in miljoen €, geconsolideerd)

Grafiek 3.

De netto drinkwateromzet (geconsolideerd) van 2023 en 2022

Netto drinkwateromzet

De totale netto drinkwateromzet 2023 bedraagt € 121,4 miljoen en is afgerond € 7,9 miljoen gestegen in vergelijking met 2022. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere opbrengsten uit de waterlevering.

De omzet uit drinkwaterlevering is in 2023 ten opzichte van 2022 gestegen met € 5,4 miljoen. Het variabel tarief per m³ (inclusief belastingen exclusief Belasting op Leidingwater (BoL) en BTW) is in vergelijking met 2022 gestegen (+ 13,19%). De stijging van het variabel drinkwatertarief verklaart een stijging van circa € 6,8 miljoen. De hogere opbrengsten als gevolg van de tariefstijging wordt gedeeltelijk gecompenseerd door een lagere waterafzet in 2023 in vergelijking met 2022.

De waterafzet ultimo 2023 is afgerond 1,85 miljoen m³ lager in vergelijking met 2022 (circa - € 1,5 miljoen opbrengsten). Sinds september 2022 lag de waterafzet lager dan gemiddeld. Dit werd voornamelijk veroorzaakt door het effect van de maatregelen die mensen hadden genomen als gevolg van de stijgende/hogere energieprijzen op de waterafzet (zoals minder/korter douchen). Dit effect was niet meegenomen in de planwaarde van de waterafzet ten behoeve van 2023 aangezien de begroting reeds was vastgesteld.

In 2023 heeft deze trend zich doorgezet waardoor de gerealiseerde waterafzet in 2023 circa 4,5 miljoen m³ lager ligt dan gepland voor 2023 en 1,85 miljoen m³ lager dan 2022. De afwijking ten opzichte van de gemiddelde afzet van de afgelopen vijf jaar betreft circa 5%. In de planwaarde van 2024 is de waterafzet structureel naar beneden bijgesteld.

In 2022 is er een aanvullende negatieve correctie op de opbrengsten doorgevoerd op de afzet van de afgelopen jaren ten aanzien van het 'niet in rekening gebracht gebruik' (NIRG) van afgerond € 0,7 miljoen. In 2023 heeft er geen correctie plaatsgevonden.

De opbrengsten uit het vastrecht zijn gestegen met € 1,9 miljoen ten opzichte van 2022. Deze stijging heeft drie oorzaken:

1. Het aantal aansluitingen is in 2023 met 6.659 aansluitingen (Qn 1,5) gestegen ten opzichte van 2022. Circa 3.000 aansluitingen van de stijging zijn als gevolg van de validatie met de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Dankzij de mogelijkheid om de bij WML beschikbare adresgegevens te vergelijken met de gegevens over wooneenheden in de systemen van de Limburgse gemeenten, is tot op heden sprake van een toename van het aantal aansluitingen, waarvoor WML vastrecht in rekening kan brengen. De overige stijging van circa 3.600 aansluitingen heeft betrekking op nieuwe aansluitingen en ligt in lijn met overige jaren.
2. Een stijging van het vastrechtstarief (Qn 1,5) van circa 3,78%;
3. De hogere opbrengsten als gevolg van de toename in aansluitingen en de tariefsverhoging worden gedeeltelijk gecompenseerd door een eenmalige correctie in de opbrengsten van € 0,7 miljoen door de afrekening van extra aansluitingen als gevolg van de BAG analyse naar het verleden.

De omzet uit ongemeten gebruik (bijvoorbeeld uit capaciteitsrecht van blusvoorzieningen en brandkraanrecht) ligt in lijn met 2022 (afgerond € 2,8 miljoen).

Geactiveerde productie eigen bedrijf (directe interne uren)

De direct toewijsbare uren die in 2023 gewerkt zijn aan investeringen zijn afgerond € 0,4 miljoen en dit is vergelijkbaar met 2022 (€ 0,4 miljoen).

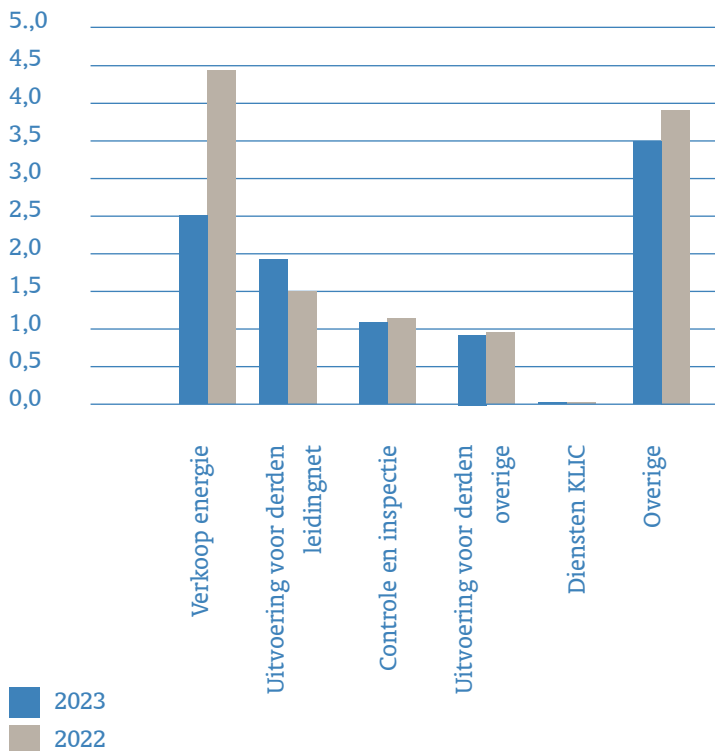
Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten (geconsolideerd) zijn in 2023 in vergelijking met 2022 gedaald met € 2,3 miljoen. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere opbrengsten uit de verkoop van energie (afgerond - € 2,0 miljoen) door Wind B.V. als gevolg van de lagere energieprijzen.

De opbrengsten uit 'uitvoering voor derden leidingnet' zijn in 2023 € 0,4 miljoen hoger in vergelijking met 2022. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de dekking vanuit bijdragen derden inzake de aanleg van hoofdleidingen.

De lagere overige opbrengsten (- € 0,6 miljoen) ten opzichte van 2022 worden veroorzaakt door de verkoop van een kantoor van WML N.V. in 2022. De opbrengsten 'uitvoering voor derden overigen' liggen ultimo 2023 € 0,1 miljoen lager in vergelijking met 2022 en hebben betrekking op maatwerkprojecten van WML N.V. en opbrengsten uit detacheringen.

Overige opbrengsten 2023-2022 (in miljoen €, geconsolideerd)

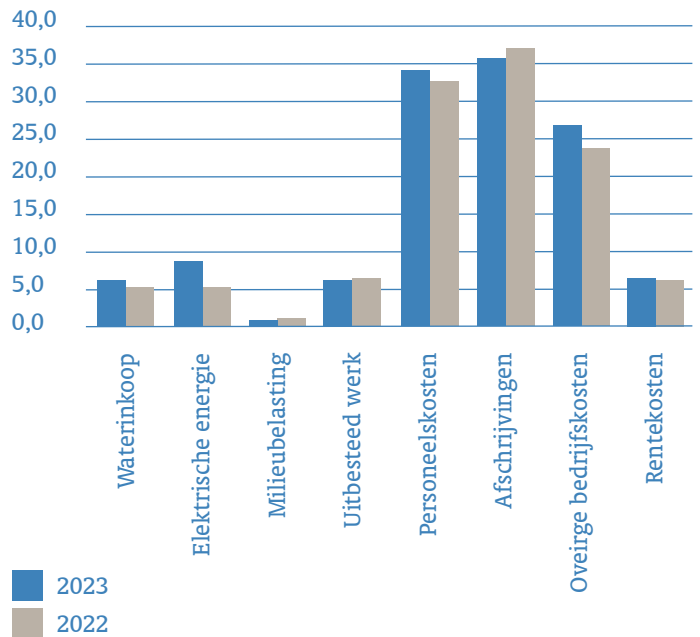

Grafiek 4. De overige opbrengsten (geconsolideerd) van 2023 en 2022

Kosten

De som der bedrijfslasten inclusief de rentelasten (afgerond € 126,1 miljoen) is met afgerond € 6,6 miljoen gestegen ten opzichte van 2022 (€ 119,5 miljoen).

Kosten 2023-2022 (in miljoen €, geconsolideerd)

Grafiek 5. De totale lasten (geconsolideerd) van 2023 en 2022

De kosten gerelateerd aan de waterinkoop bedragen in 2023 afgerond € 5,9 miljoen en liggen daarmee € 0,5 miljoen hoger in vergelijking met 2022 (€ 5,4 miljoen). In 2023 is er meer water ingekocht omdat WML in 2022 o.b.v. contractuele verplichtingen niet voldaan heeft aan de minimale afname van water. De m³ die in 2022 te weinig zijn afgenomen, zijn in 2023 afgenomen.

De energiekosten zijn in 2023 afgerond € 8,3 miljoen. Dit is een stijging van € 2,9 miljoen ten opzichte van 2022. De hogere kosten worden voornamelijk veroorzaakt door de stijgende energieprijzen.

De afgedragen provinciale belasting (milieubelasting) is in 2023 met afgerond € 0,9 miljoen in lijn met 2022.

Het uitbesteed werk bedraagt in 2023 afgerond € 7,6 miljoen en ligt daarmee in lijn met 2022 (€ 7,5 miljoen). De beperkte stijging van € 0,1 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de laboratoriumkosten.

De totale personeelskosten (inclusief sociale lasten en pensioenlasten) bedragen in 2023 afgerond € 34,2 miljoen en liggen daarmee € 1,3 miljoen hoger in vergelijking met 2022 (€ 32,9

miljoen). Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de CAO verhoging van gemiddeld 4,75%.

De afschrijvingen in 2023 zijn afgerond € 0,8 miljoen lager in vergelijking met 2022. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt doordat enkele componenten van grotere investeringen uit het verleden, zoals de onthardingsinstallaties en waterproductiebedrijf in Heel, inmiddels zijn afgeschreven.

De som van de overige bedrijfslasten is in 2023 afgerond € 26,6 miljoen en is hiermee € 2,1 miljoen hoger dan in 2022 (€ 24,5 miljoen). De stijging kent voornamelijk de volgende oorzaken:

- Een stijging van de overige bedrijfskosten (€ 1,1 miljoen), voornamelijk door een stijging van de schadevergoedingen (€ 0,5 miljoen), een lagere (conform plan) ontvangen subsidie in 2023 (€ 0,3 miljoen, project Super Local en subsidie WBSO) en een stijging van de opleidingskosten (€ 0,3 miljoen). De stijging van de schadevergoedingen wordt veroorzaakt door meerdere redenen. Dit komt o.a. door schades onder het eigen risico welke WML heeft uitgekeerd, toename van het gemiddeld uitgekeerd bedrag, relatief veel gasschades en meerdere grote wegdekschades. Enkele overige grotere afwijkingen ten opzichte van 2022 hebben betrekking op stijging van de gaskosten (€ 0,2 miljoen), stijging van de overige kosten (€ 0,2 miljoen) en een stijging van de opbrengsten voor slib en filtergrind (€ 0,1 miljoen). Daarnaast is in 2023 sprake van diverse beperkte kostenstijgingen en -dalingen op kostensoortniveau.
- Een stijging van de kosten voor onderhoudscontracten (€ 0,8 miljoen), met name veroorzaakt door kostenstijging van ICT licenties en diensten derden;
- Een stijging van de materiaalkosten (€ 0,4 miljoen), ten gevolge van stijgende materiaalprijzen van bijvoorbeeld chemicaliën en voor zuivingsmateriaal (actief kool);
- Een stijging van de contributies en abonnementen (€ 0,1 miljoen), door eenmalige negatieve kosten in 2022;
- Een daling van de kosten voor ingehuurd personeel/uitzendkrachten (- € 0,5 miljoen). Deze kostendaling wordt voornamelijk veroorzaakt door advieskosten op investeringsprojecten en minder inzet van uitzendkrachten;
- Een daling van de kostprijs werken voor derden (- € 0,1 miljoen). Tegenover deze kosten staan ook lagere opbrengsten. In vergelijking met 2022 zijn er in 2023 minder wijzigingsprojecten gereed gemeld.

De rentelasten stijgen ten opzichte van 2022 met € 0,6 miljoen. De gemiddelde rentevoet van de leningenportefeuille in 2023 bedraagt 2,0% en is met 0,1% gestegen ten opzichte van 2022. De stijging van de rentekosten komt daarnaast door een hogere rente uit kasgeldleningen.

Resultaat deelneming

Door de consolidatie is het resultaat deelneming in 2023 nihil en in 2022 nagenoeg nihil (€ 14k). Het beperkt bedrag in 2022 wordt veroorzaakt door nagekomen posten die betrekking hebben op dochteronderneming Evilim Industriewater B.V. en binnen Evilim verwerkt worden in het juiste boekjaar.

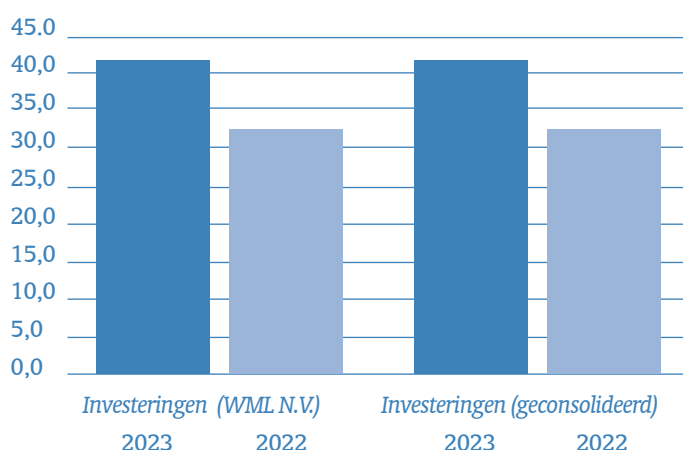
Vennootschapsbelasting

In 2022 is er een fiscale eenheid tussen WML en haar dochter WML Wind B.V. opgericht. In 2022 ging WML en WML Wind B.V. ervan uit dat alle winst van de dochter verrekend kon worden met het verlies op vennootschapsplichtige activiteiten van de moeder. In 2023 is gebleken dat de voorvoegselverliezen van de moeder niet verrekend mochten worden. In 2023 is derhalve de VpB last over 2022 (€ 0,7 miljoen) en 2023 (€ 0,2 miljoen) opgenomen.

Investeringen

In onderstaande grafiek zijn de investeringen van zowel WML N.V. als de investeringen op geconsolideerd niveau weergegeven. Het investeringsniveau in de materiële vaste activa bedraagt in 2023 afgerond € 43,7 miljoen (geconsolideerd). Dit is een stijging van € 8,9 miljoen ten opzichte van 2022. De stijging van de investeringen op geconsolideerd niveau wordt veroorzaakt door investeringen bij WML N.V.

Investeringen 2023-2022

Grafiek 6. Investeringen van 2023 en 2022

Het investeringsniveau in de materiële vaste activa van WML N.V. bedraagt in 2023 afgerond € 43,6 miljoen. Dit is een stijging van € 8,8 miljoen ten opzichte van 2022. De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van

investeringen in het leidingnet (€ 5,9 miljoen) door een hoger aantal gesaneerde kilometers leidingen in vergelijking met 2022 en hogere kosten. Het aantal gesaneerde meters leiding ligt conform de planwaarde voor 2023. Daarnaast zijn de investeringen in lopende projecten toegenomen in vergelijking met 2022 (€ 3,8 miljoen). Het investeringsniveau is afhankelijk van de samenstelling van de investeringsportefeuille.

De toename is vooral zichtbaar in de onderhanden werk positie. Deze is in 2023 toegenomen met € 17,3 miljoen. Deze € 17,3 miljoen kan opgesplitst worden in € 12 miljoen aan investeringen inzake de sanering van hoofd- en aansluitleidingen en € 5,3 miljoen aan investeringen door lopende projecten. De lopende projecten betreft met name grotere projecten inzake de aanleg van een transportleiding, de renovatie van een pompstation en de renovatie van een drukvermeerderingsinstallatie. De toename van de hoofd- en aansluitleidingen wordt verklaard door een aantal grote renovatieprojecten die lopen.

Financiering

WML heeft in 2023 voor € 21,7 miljoen afgelost op bestaande leningen. Voor deze aflossing is als herfinanciering in 2023 een lening van € 15,0 miljoen aangetrokken.

Ultimo 2023 bedraagt de totale vreemd vermogenspositie afgerond € 393,7 miljoen. Dit is 65,6% van het totale balansvermogen. Het totale vreemd vermogen is in 2023 met € 3,7 miljoen toegenomen ten opzichte van 2022. Van het totale vreemd vermogen is 22,7% kortlopend (tijdelijk) en 77,3% langlopend gefinancierd. Het gemiddelde rentepercentage van uitstaande leningen is in 2023 met 0,1% gestegen ten opzichte van het gemiddelde rentepercentage van 2022 (1,9%).

De ontwikkeling van de financieringsbehoefte voor de komende jaren wordt voortdurend gemonitord. Het streven van WML is om een zo vlak mogelijk herfinancieringspatroon in de toekomst te realiseren. Jaarlijks wordt een treasury jaarplan opgesteld waarin vooruit gekeken wordt naar de zekere en onzekere financieringsbehoefte en de hiermee samenhangende risico's betreffende de financierbaarheid en rente. De ontwikkeling van de rente op de kapitaalmarkt is en blijft voorlopig onvoorspelbaar. WML blijft de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt nauwlettend volgen.

WML heeft in 2023 een financieringsfaciliteit van € 100 miljoen met de Europese Investeringsbank (EIB) afgesloten. WML gaat de financiering gebruiken voor de uitvoering van haar investeringsprogramma.

Kasstroom 2022

De netto kasstroom is als volgt opgebouwd:

Kasstroom uit operationele activiteiten:	€ 42,4 miljoen
Kasstroom uit investeringsactiviteiten:	- € 43,5 miljoen
Kasstroom uit financieringsactiviteiten:	€ 1,0 miljoen
Netto kasstroom:	- € 0,1 miljoen

WML heeft in 2023 uit de operationele- en investeringsactiviteiten een negatieve kasstroom gerealiseerd van € 1,1 miljoen. Deze negatieve kasstroom wordt veroorzaakt door:

- Een lagere kasstroom dan gebudgetteerd uit operationele activiteiten: door het lagere resultaatniveau, mede als gevolg van de lagere opbrengsten door de lagere waterafzet, is de kasstroom lager uitgekomen dan gebudgetteerd. De kasstroom uit operationele activiteiten bedroeg in 2023 € 42,3 miljoen. Dit is het resultaat uit gewone bedrijfsvoering gecorrigeerd met het totaal aan afschrijvingen en mutaties in werkkapitaal.
- De investeringen in materiële vaste activa leiden vervolgens tot een negatieve kasstroom uit investeringsactiviteiten van € 43,5 miljoen. Zie toelichting onder het kopje 'investeringen'.

De positieve kasstroom uit financieringsactiviteiten van € 1,0 miljoen wordt veroorzaakt door het feit dat in 2023 de nieuwe financiering, inclusief mutatie rekening courant, hoger was dan de aflossingen van de langlopende en kortlopende schulden.

Financiële instrumenten

WML maakt alleen gebruik van de traditionele bancaire financieringsinstrumenten (leningen). In het treasury beleid heeft WML procedures en gedragslijnen vastgelegd ten behoeve van het gebruik van financiële instrumenten. WML handelt niet in financiële instrumenten. WML kent een aantal financiële risico's die voortvloeien uit haar normale bedrijfsuitoefening. Het beleid van WML is erop gericht de negatieve gevolgen van onvoorziene omstandigheden uit de financiële risico's te mitigeren. De volgende risico's onderkennen we:

Kredietrisico (debiteurenrisico)

Debiteurenrisico is het risico dat een debiteur een vordering niet zal voldoen. De meeste vorderingen zijn van beperkte omvang en verdeeld over een zeer groot aantal debiteuren. WML ziet hier geen concentratie van risico's. Maatregelen die worden toegepast om het debiteurenrisico te beperken zijn: een actief incassobeleid met eigen incasseerders, het gebruik van kredietlimieten voor zakelijke partijen, de inzet van meerdere incassomethoden en het toepassen van een zorgvuldig afsluitbeleid.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat wordt gelopen bij waardeveranderingen in financiële instrumenten of een transactierisico als gevolg van inkopen in buitenlandse valuta's. WML loopt geen significante valutarisico's.

Prijrisico

Het marktprijrisico op de inkopen wordt in de eerste plaats beperkt door langdurige contracten voor strategische artikelen. WML gebruikt hiervoor geen afgeleide financiële instrumenten ('derivaten'). Marktprijrisico's worden, indien mogelijk en economisch gerechtvaardigd, gemitigeerd. Voor relatief omvangrijke kostenposten, zoals de inkoop van energie, heeft WML meerjarige contracten afgesloten, waarbij de omvang van tussentijdse prijsstijgingen, middels het deels vooraf vastleggen van de prijzen, wordt beperkt. WML heeft niet de mogelijkheid noch de intentie om energie tegen de vastgezette prijzen door te verkopen aan derden en derhalve is er geen sprake van een afgeleid financieel instrument. WML onderkent geen transacties waarbij de prijzen sterk volatiel zijn en acht de inzet van derivaten niet nodig. Alle verkopen geschieden op basis van vaste prijzen die deels afhankelijk zijn van het watergebruik van de klanten.

Liquiditeitsrisico

WML is een kapitaalintensief bedrijf. Het financieringsbeleid is gericht op het ontwikkelen en onderhouden van een optimale financieringsstructuur, rekening houdend met de huidige activa en het investeringsprogramma. Uitgangspunten zijn toegang tot de kapitaalmarkt en flexibiliteit tegen acceptabele financieringskosten. Om te voorkomen dat WML niet in staat is te voldoen aan haar financiële verplichtingen wordt groot belang gehecht aan het beheersen van alle risico's met betrekking tot de toegang tot de kapitaalmarkt. Daarnaast wordt de liquiditeitsbehoefte gepland op basis van lange, middellange en korte termijn kasstroomprognoses. Deze kasstroomprognoses omvatten onder meer operationele kasstromen, investeringskasstromen, te betalen interest en aflossing van schulden. De wijze waarop de financieringsinstrumenten worden beheerd is vastgelegd in een Treasury Statuut dat is vastgesteld door de Raad van Commissarissen van WML. Bij het opnemen van gelden is het tegenpartijrisico zeer beperkt. Ten aanzien van het uitzetten van gelden is het algemene uitgangspunt dat er geen uitzettingen plaatsvinden. Indien er toch sprake is van een uitzetting, dan wordt rekening gehouden met de beoordelingscriteria zoals deze in het Treasury Statuut zijn geformuleerd. Op grond hiervan moet een tegenpartij een kredietwaardigheidskwalificatie hebben die ten minste gelijk is aan een rating 'AA' volgens Standard & Poor's.

Renterisico

Renterisico is het risico dat wordt gelopen bij waardeveranderingen in financiële instrumenten als gevolg van een renteverandering in de markt. Het renterisico wordt beheerst door de treasury commissie. Het renterisicobeleid is gericht op het beheersen van de netto financieringslasten door fluctuaties in de marktrente. Hiertoe wordt uitgegaan van een bepaalde bandbreedte voor de verhouding tussen lang- en kortlopende leningen. Indien alle overige variabelen constant blijven, zal een algemene stijging van de Euribor (over een periode van twaalf maanden) met 100 basispunten naar schatting leiden tot een daling van het resultaat met € 0,3 miljoen. Ultimo 2023 is 100% van de langlopende financiering gebaseerd op vaste rentecondities.

Reële waarde

De reële waarde van de financiële instrumenten op de balans zijn opgenomen onder handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, handelsschulden en overige te betalen posten en benadert de boekwaarde daarvan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten is opgenomen bij de toelichting op de langlopende schulden.

Toepassing gedragscode

Een gedragscode is opgenomen in het stelsel van beheersmaatregelen van WML. Alle medewerkers met een WML dienstverband ontvangen bij aanvang van dit dienstverband de WML gedragscode. Met ondertekening van de arbeidsovereenkomst verklaart de werknemer zich ook bekend en akkoord te zijn met de bepalingen uit de Gedragscode, welke als bijlage wordt gevoegd bij de arbeidsovereenkomst. Indien medewerkers de gedragscode niet respecteren, volgen er passende maatregelen. Deze maatregelen worden beschreven in de richtlijn sanctioneren.

Diversiteitbeleid WML: man-vrouw verhouding

Conform Titel 9 BW 2 worden grote ondernemingen verplicht om streefcijfers ten aanzien van het aantal mannen en vrouwen in management (sub-top), het bestuur en het toezichthoudende orgaan op te nemen in het bestuursverslag. WML heeft in 2022 een diversiteitsbeleid vastgesteld. In onderstaande tabel zijn de streefcijfers en de realisatiecijfers van 2023 weergegeven. De streefscores zijn in 2023 gehaald.

Omschrijving	Streefcijfers 2023	Realisatiecijfer 2023
Bestuur	30% vrouw	100% vrouw
RvC	30% vrouw	40% vrouw
Subtop	30% vrouw	43% vrouw

De subtop bestaat uit het managementteam van WML, per 2023 bestaande uit: de directeur, de bestuurssecretaris, de sectormanager Klant & Operatie, de sectormanager Strategie & Infra, de sectormanager Bedrijfsondersteuning, afdelingshoofd Onderzoek & Advies (adviserend MT lid) en de concerncontroller (adviserend MT lid).

Voor het plan van aanpak voor het bestuur en de RvC wordt verwezen naar het Reglement Bestuur en Toezicht waarin diversiteit is genoemd in art. 5.2.2 betreffende profielschets: “Daarnaast wordt rekening gehouden met de diverse relevante aspecten van diversiteit zoals nationaliteit, leeftijd, geslacht en achtergrond inzake opleiding en beroepservaring.”

Lange termijn visie en doelen

De kerntaak van WML is om in alle omstandigheden te zorgen voor voldoende drinkwater, van goede kwaliteit en onder de juiste druk. WML is tevens verantwoordelijk voor het veiligstellen van de openbare drinkwatervoorziening. Hiertoe beschermt WML waterbronnen en voert zij wettelijke veiligheidscontroles uit op collectieve drinkwaterinstallaties van bedrijven en instellingen.

Onze missie is dat heel Limburg op ons kan rekenen voor betrouwbaar drinkwater en waterdiensten op maat, nu en in de wereld van morgen. Dit is van groot maatschappelijk belang.

De bedrijfsdoelen van WML volgen uit de missie en zijn samengevat:

- We leveren 24/7 betrouwbaar drinkwater aan inwoners, instellingen en bedrijven uit Limburg;
- Onze klanten zijn tevreden over ons product, onze dienstverlening en prijs;
- We ondernemen met oog voor mens en milieu.

Om deze bedrijfsdoelen te behalen zijn in 2023 o.a. de volgende activiteiten en initiatieven uitgevoerd:

- Doorvoeren van een organisatiewijziging door de vorming van de sector Strategie & Infra binnen WML. De omgeving, waarin WML opereert, verandert in hoog tempo. De uitdaging voor WML is om voldoende wendbaar en weerbaar te zijn in deze veranderende omgeving. Een manier om dit te bereiken is het samenbrengen van de strategische denkkracht van WML in de nieuwe sector Strategie & Infra. De kerntaak van de sector Strategie & Infra is om de Limburgse drinkwatervoorziening voor de toekomstige generaties te borgen en zal zich voornamelijk bezighouden met het vertalen van de diverse (externe) ontwikkelingen op de lange termijn planvorming van WML;
- In 2023 is er een financieringsfaciliteit van € 100 miljoen bij de Europese Investeringsbank (EIB) aangetrokken. WML gaat de financiering gebruiken voor de uitvoering van haar investeringsprogramma. Door deze kredietverlening erkent de EIB dat WML een solide en financieel gezonde organisatie is;
- Intern gezamenlijk het bewustzijn en handelen ten aanzien van veiligheid vergroot. We hebben hierdoor trede 3 behaald op de Veiligheidsladder voor meerdere afdelingen binnen WML.

WML Governance

De vennootschap wordt, onder toezicht van een Raad van Commissarissen (RvC), bestuurd door een directie, bestaande uit een of meerdere directeuren. De leden van de directie worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA). Het aantal directeuren wordt vastgesteld door de RvC. WML heeft één directeur/bestuurder.

De directie van WML werkt met een Managementteam (MT). Het MT van WML adviseert de directeur bij de besluitvorming. Het MT bestaat in 2023 uit 5 leden, te weten:

- De directeur-statutair bestuurder;
- Drie sectormanagers (Sector Klant & Operatie, Sector Strategie & Infra en Sector Bedrijfsondersteuning)
- Bestuurssecretaris

Daarnaast wordt het MT geadviseerd door:

- Afdelingshoofd Onderzoek & Advies
- Concerncontroller

Het contact tussen de RvC en het MT van WML wordt vormgegeven door middel van aanwezigheid en betrokkenheid bij de voorbereiding en invulling van vergaderingen en werkbezoeken van de RvC.

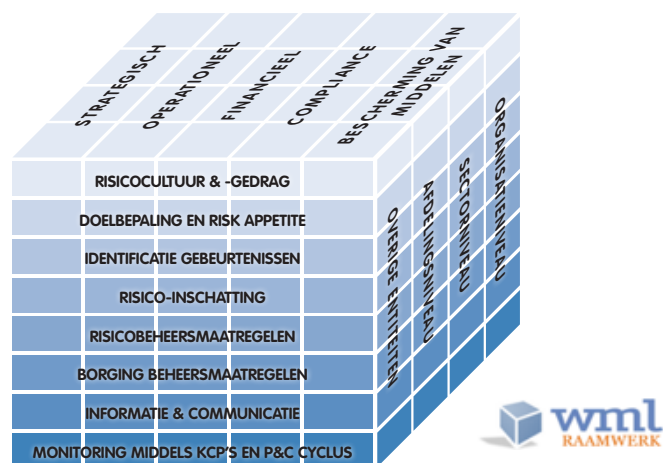
Verantwoording Risicobeheersing

De Nederlandse Corporate Governance Code vereist van onder meer beursgenoteerde bedrijven dat deze een op de vennootschap toegesneden intern risicobeheersings- en controlesysteem hebben. Alhoewel de Nederlandse Corporate Governance Code niet van toepassing is op WML kennen de directie en de RvC van WML hieraan wel een hoge prioriteit toe. Risicomanagement en auditing zijn onderdeel van de reguliere planning & control cyclus van de organisatie. Jaarlijks wordt aan de directeur van WML, de RvC-Auditcommissie en de RvC gerapporteerd over risico's en het bestaan en de werking van beheersmaatregelen. Daarnaast monitoren proceseigenaren zelf periodiek de getroffen beheersmaatregelen en sturen hierop (bij).

Huidig systeem van interne risicobeheersing en controle

Door enerzijds de vraag om risicobeheersing vanuit de maatschappij, diverse ontwikkelingen om ons heen en anderzijds de vraag vanuit de eigen WML-organisatie blijft er een behoefte aan controle en aantoonbare beheersing van risico's. Om aan deze vraag te voldoen zijn de afgelopen jaren binnen WML instrumenten ontwikkeld en maatregelen getroffen om risico's voor de bedrijfsvoering van WML te mitigeren.

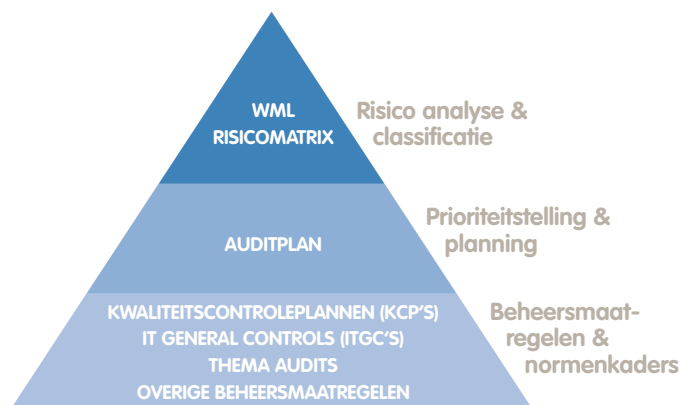
Het risicomanagement van WML is door middel van het specifiek voor WML ontwikkelde risicomanagement raamwerk (figuur 1) opgebouwd. Dit raamwerk is een samenvoeging van de raamwerken van 'The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission' (COSO) en 'The International Organisation of Supreme Audit Institutions' (INTOSAI) in verband met WML's relatie tot de publieke sector. Hiermee beschikt WML over een raamwerk dat aansluit op de typologie en structuur van haar organisatie.

Figuur 1. Risicomanagement raamwerk WML

Jaarlijks wordt, op basis van een organisatie brede risico-inventarisatie, een integraal WML auditplan opgesteld. Het uitvoeren van audits is één van de kerntaken van de onafhankelijke stafdienst Bedrijfscontrol en heeft primair als doel om toezicht te houden op de beheersing van risico's door te toetsen op de werking van maatregelen, naleving van regels, procedures en richtlijnen, die binnen WML zijn vastgesteld. In de risico-inventarisatie worden de bevindingen, komende uit de audit werkzaamheden van voorgaande planjaren, ook meegenomen. De focus van het WML auditplan is gebaseerd op de bevindingen uit onder meer de uitgevoerde (interne) audits. In de WML risicomatrix worden de uitkomsten van de analyse(s) vastgelegd. De risicomatrix geeft inzicht in de mate van beheersing van specifieke risico's in de bedrijfsprocessen. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van verkregen inzichten uit audits, evaluaties, gebeurtenissen et cetera. Hierdoor wordt niet alleen de risicomatrix in toenemende mate gestaafd met feitelijke audit resultaten, maar kan de matrix ook worden gewijzigd ten aanzien van geïdentificeerde risico's en benodigde beheersmaatregelen. De risicomatrix is dan ook de basis voor het op te stellen auditplan voor het volgende jaar. Door deze aanpak van risico-inventarisatie wordt de intensiteit van de interne controle voor specifieke aandachtsgebieden gefundeerd en beargumenteerd.

De samenhang van de WML risicomatrix met het WML auditplan en de bijbehorende beheersmaatregelen is in figuur 2 afgebeeld.

Figuur 2. Onderlinge afhankelijkheid WML risicomatrix met auditplan en beheersmaatregelen

Kwaliteitscontroleplannen

Eind 2023 beschikt WML over een stelsel van beheersmaatregelen ten behoeve van risicobeheersing en kwaliteitsborging voor geselecteerde bedrijfsprocessen van WML.

De basis voor het stelsel van beheersmaatregelen van WML wordt gevormd door de 'hard controls', zoals expliciete/geschreven regels, protocollen of procedures. Een belangrijk instrumentarium voor het testen van de 'hard controls' van

WML zijn de kwaliteitscontroleplannen (Kcp's), die per bedrijfsproces of onderwerp de beheersmaatregelen en interne controles voor financiële en operationele risico's en risico's verbonden aan interne en externe wet- en regelgeving samenbrengt in één stelsel van maatregelen en controleactiviteiten. Op basis van de interne en externe auditresultaten van de afgelopen jaren kan worden geconcludeerd dat WML de basis ruimschoots op orde heeft. Hierdoor kon de 'auditdruk' verder worden verlaagd en in toenemende mate worden gesteund op gefundeerd vertrouwen ('trust-rules').

IT gerelateerde beheersmaatregelen

Voor WML is de betrouwbaarheid en stabiliteit van het bedrijfsbrede SAP ERP-systeem en de onderliggende ICT-infrastructuur een belangrijke voorwaarde om 'in control' te zijn. Het is dan ook van belang om solide beheersmaatregelen in te richten voor ICT-beheer. Ook in 2023 heeft WML zelf specifieke Kcp audits uitgevoerd op de opzet en het bestaan van IT gerelateerde beheerprocessen en beheersmaatregelen, de zogenoemde 'IT General Controls' en 'Application Controls'. Op basis van de audit-resultaten kan geconcludeerd worden dat de geautomatiseerde omgeving binnen WML ruimschoots voldoet aan de minimaal daaraan te stellen eisen en dat deze voldoende waarborgen biedt voor een betrouwbare gegevensverwerking.

Risicobereidheid

In het begin van het risicomanagementproces wordt de risicobereidheid bepaald. Dit is een belangrijke basis voor de verdere invulling van het risicomanagementproces. De risicobereidheid bepaalt immers welke risico's tot welk niveau worden geaccepteerd en welke risico's gemitigeerd of verkleind moeten worden om bijvoorbeeld de bedrijfsdoelen van WML te borgen. Vanwege onze kerntaak is de risicobereidheid ten aanzien van onze leveringszekerheid van kwalitatief drinkwater defensief. Dit houdt in dat WML in hoge mate beheersmaatregelen inzet om risico's die zijn geïdentificeerd in primaire bedrijfsprocessen en de hieraan ondersteunende secundaire bedrijfsprocessen zoveel mogelijk te mitigeren. De opzet, het bestaan en de werking van deze beheersmaatregelen worden periodiek gemonitord middels het interne controle proces.

Evenwicht bewaren

Het behouden van evenwicht in de mate van 'in control' zijn versus de organisatorische belasting en werkbaarheid zeer belangrijk voor WML. Bij het inregelen van het beheersingsniveau wordt deze balans dan ook in ogenschouw genomen. Op basis van de interne controle en externe audit resultaten van de afgelopen jaren is geconcludeerd dat WML de basis ruimschoots op orde heeft en is reeds meerdere jaren een hoog volwassenheidsniveau bereikt, wat reeds is onderstreept door de externe accountant, de externe ISO auditor en de

inspectie ILT. Een belangrijk instrumentarium voor de interne controle activiteiten binnen WML zijn de afgelopen jaren de kwaliteitscontroleplannen (Kcp's), die per bedrijfsproces of onderwerp de 'hard controls' (beheersmaatregelen en interne controles) voor financiële en operationele risico's en compliance risico's verbonden aan interne en externe wet- en regelgeving samenbrengt in één stelsel van maatregelen en controle activiteiten. WML wenst om op het vlak van 'soft controls' verder te ontwikkelen in combinatie met het verder aanscherpen van de 'hard controls' in het stelsel van maatregelen en interne controle activiteiten. De 'soft controls' zijn alle niet-tastbare factoren in organisaties, waarbij gedrag en vaardigheden centraal staan, die kunnen helpen bij het realiseren van bedrijfsdoelen en het beheersen van risico's.

In de afgelopen periode zijn stappen gezet in een gerichte en verdere reductie van 'hard controls' en benutting van 'soft controls'. De komende jaren wordt op het vlak van 'soft controls' verder ingezet op het creëren van ruimte en vertrouwen. De reductie van 'hard controls' en de benutting van 'soft controls' is een continue proces.

Risicoprofiel

Strategische risico's

Macro-economische ontwikkelingen

Grote veranderingen leggen druk op verschillende aspecten van de samenleving, zoals ruimte, grondstoffen, digitale ontwikkelingen, watersystemen, energie en landbouw. De huidige samenleving vraagt om integrale, vaak complexe keuzes. Na jarenlange relatieve rust heeft de drinkwatersector en zo ook WML inmiddels te maken met een uitdagende omgeving. Daarin is de vanzelfsprekendheid van drinkwater aan het verdwijnen en zijn de uitdagingen voor de drinkwatersector fors: onder andere door klimaatverandering, verslechtering van de kwaliteit van bronnen en veranderingen in het politieke en maatschappelijke speelveld. Wijzigende wet- en regelgeving op onder andere bodem en natuur (o.a. stikstof) zijn van invloed op de vergunningen, er is een sterke publieke opinie over (de toepassingen van) drinkwater, de complexiteit van de (inter)nationale opgaven neemt toe en vraagt om regie door de politiek en bevoegde gezagen.

De beschikbaarheid, benutbaarheid en kwaliteit van drinkwaterbronnen, grond- en oppervlaktewater en de financierbaarheid van noodzakelijke drinkwaterinfrastructuur staan steeds meer onder druk. WML wil het Limburgse drinkwatersysteem duurzaam veilig stellen om aan de wettelijke leveringsplicht te kunnen blijven voldoen. Dit vraagt om invulling van

de zorgplicht door overheden. Alleen dan kunnen we onze publieke waarde blijven realiseren: bijdragen aan volksgezondheid, welzijn én welvaart.

De belangrijkste risico's op dit vlak zijn:

Klimaatverandering, waterschaarste en een stijgende watervraag

De samenleving kent een toenemende watervraag door een groeiende bevolking en economie. Door klimaatverandering komen langdurige perioden van extreme hitte en droogte voor, net als hevige regenbuien. De grote opgave is zorgen voor een duurzaam drinkwatersysteem binnen het grotere watersysteem. In termen van waterbeschikbaarheid vraagt dit ruimtelijke systeemaanpassingen, zodat langer en meer water kan worden vastgehouden en verantwoord gebruik van drinkwater.

Door vraag en aanbod beter in balans te brengen, draagt het watersysteem bij aan het zekerstellen van het toekomstige drinkwatersysteem. WML wordt in de maatschappelijke transitie op diverse vlakken zoals energie, bodemgebruik, grondstoffen en circulariteit ook belanghebbende, ketenpartner en samenwerkingspartner. WML zet in op verdergaande samenwerking in netwerken, stakeholdermanagement en het behartigen van de drinkwaterbelangen.

Verslechtering van de kwaliteit van de drinkwaterbronnen en oppervlaktewater

De beschikbaarheid en benutbaarheid van drinkwaterbronnen worden beperkt door de toenemende druk op de kwaliteit van de bronnen. Vervuiling van oppervlakte- en grondwater en verzilting van grondwater leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de drinkwaterbronnen. WML spant zich in om in gesprek te blijven met overheden over invulling van hun zorgplicht, specifiek gericht op toezicht en handhaving door bevoegde gezagen op het vlak van waterkwaliteit en lozingen. Daarnaast zet WML in op verder onderzoek naar en inzet van zuiveringstechnieken en een wendbare bronnenstrategie, ondersteund door flankerend grondbeleid.

Om er voor te zorgen dat er na 2030 voldoende bronnen beschikbaar zijn om aan de vraag naar drinkwater te kunnen blijven voldoen werkt WML met Provincie Limburg aan adaptieve paden, zoals inpassing van de huidige winningen in het watersysteem, inzetten op waterbesparing en beschikbaar krijgen van aanvullende bronnen. Het volledig inzetten van de vergunningsruimte is een voorwaarde.

Wijzigende wet- en regelgeving

Wijzigende interpretatie van wet- en regelgeving en het in ontwikkeling zijnde nationaal plan van aanpak drinkwaterbesparing hebben mogelijk gevolgen voor de drinkwatersector. Hierbij

zet WML in op sectorbrede belangenbehartiging gericht op het in balans brengen van vraag én aanbod, op het inbrengen van kennis en het geven van advies omtrent drinkwaterbesparing aan bedrijven en particulieren (campagnematig).

Demografische ontwikkelingen

Bevolkingstoename, vergrijzing en een steeds mondigere burger en klant die vragen stelt bij dienstverlening en kwaliteit van drinkwater hebben gevolgen voor onder andere de eigen positionering en dienstverlening, de rol van werkgever en het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerd personeel. Pensionering van een aanzienlijk deel van het personeel op afzienbare termijn vraagt inzet om kennis en competenties te behouden en aan te vullen met nieuwe. Mede daarom zet WML in op strategisch personeelsmanagement, vitaliteit, opleidingsprogramma's en het bevorderen van duurzame inzetbaarheid van medewerkers en op het aantrekken van nieuwe medewerkers via arbeidsmarktcampagnes. Daarnaast heeft WML een nauwe samenwerking met collega partijen in de drinkwatersector om specifieke vakdisciplines te delen.

Beveiliging van assets en data

Als onderdeel van de top-vitale sector is WML zich bewust van het toenemende belang van beveiliging van assets en data. WML zet hierop in door versterking van data- en assetmanagement en het volgen van de hoogste normen voor (cyber) beveiliging. Ook zet WML in op verdere ontwikkeling van de eigen (crisis)organisatie en verdergaande samenwerking in regionale crisisbeheersing.

Financiële risico's: investeringsopgave WML

Wet- en regelgeving op financieel vlak heeft een impact op WML. Zo blijft de financieringsruimte die drinkwaterbedrijven mogen gebruiken in haar tariefstelling (WACC) een belangrijk aandachtspunt voor de financiering van de noodzakelijke investeringen in drinkwaterinfrastructuur en verdere verduurzaming, mede gezien de verwachte stijging in de investeringen. Ook hier zet WML in sectorverband in op lobby en afstemming. De implementatie van CSRD fungeert binnen WML als kompas in verdere verduurzaming. Het is van belang dat de financiële positie gezond blijft voor het waarborgen en instandhouden van de drinkwatervoorziening.

Operationele risico's

Bescherming bronnen drinkwater

Bij het produceren van drinkwater maakt WML gebruik van grond- en Maaswater. Binnen WML vindt frequent onderzoek

plaats naar de beschikbaarheid en kwaliteit van het Limburgse grond- en oppervlaktewater. Waar nodig worden preventieve of curatieve maatregelen genomen om er voor te zorgen dat de kwaliteit van de bronnen op orde blijft. Zo zijn er voor de bescherming van het grondwater met Provincie en de gemeenten afspraken gemaakt.

Blijvende aandacht is noodzakelijk voor het tijdig acteren bij nieuwe of wijzigende bestemming- / omgevingsplannen. Tevens stimuleert WML agrariërs om de nitraat-uitspoeling (uit mest) te verminderen teneinde de kwaliteit van het grondwater te verbeteren. Waar nodig vindt extra monitoring, aanpassing van winvelden en/of aanvullende zuivering plaats.

Drukke in ondergrond en kwaliteit leidingnet

Door toegenomen drukte in de ondergrond en de leeftijd van het leidingnet in Limburg, heeft WML structureel aandacht voor de staat van het eigen leidingnet. Om de kwaliteit van het leidingnet te borgen, voert WML op basis van prognoses en assetmanagement een saneringsprogramma uit. Hierdoor zal het saneringsvolume van het leidingnet de komende jaren stabiliseren rond het gewenste niveau, zodat leidingbreuken als gevolg van verouderde leidingen zo veel mogelijk voorkomen kunnen worden en gericht kan worden gesaneerd.

Overige thema's

Ten aanzien van de thema's risicobeheersing, milieu- en personeelsaangelegenheden, algemene toekomstverwachtingen, onderzoek en ontwikkeling en maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt voor aanvullende achtergrond- en detailinformatie verwezen naar het WML jaarverslag 2023.

'In Control'-verklaring

WML wil middels een verantwoorde bedrijfsvoering de levering van betaalbaar en onberispelijk drinkwater borgen, vandaag en in de toekomst. WML beschikt hiervoor over een intern risicobeheersings- en controlesysteem, waarmee de realisatie van strategische en operationele doelstellingen, de naleving van wet- en regelgeving en de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving wordt bewaakt. Dit systeem is beschreven in het hoofdstuk 'Directieverslag'. De directie is verantwoordelijk voor de opzet en werking van dit interne risicobeheersings- en controlesysteem, dat jaarlijks wordt geëvalueerd en aangepast om aan te blijven sluiten op de behoefte in de WML organisatie en om ondersteunend te zijn in de realisatie van de bedrijfsdoelen. De directie heeft de opzet en werking ervan gedurende 2023 beoordeeld, mede op basis van interne informatie en rapportages, beoordelingen en rapportages van toezichthouder Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), de externe ISO auditor en de externe accountant.

Het interne risicobeheersings- en controlesysteem van WML is verankerd in een stelsel van risico inventarisaties, beheersmaatregelen en interne controle en rapportage activiteiten. Het stelsel kan geen absolute zekerheid geven dat de strategische doelstellingen gerealiseerd worden of dat materiële fouten, verliezen, fraude of overtreding van wet- en regelgeving in de bedrijfsprocessen en financiële verslaggeving worden voorkomen. Met het stelsel zijn we in staat om de kans van optreden van deze risico's te minimaliseren en in het geval van optreden deze tijdig te signaleren en hierop gericht actie te ondernemen.

Mede op basis van de ervaringen en inzichten uit 2023 zijn diverse onderwerpen geïdentificeerd waar we de komende tijd gericht aandacht aan besteden:

- Het belang van voldoende water in het algemeen en van kwalitatief goede bronnen voor de bereiding van drinkwater in het bijzonder vraagt van ons en onze partners in de waterketen een gezamenlijke inspanning. Ook in de komende tijd zullen wij hier gericht aandacht aan blijven besteden.
- Het verder vergroten van de wendbaarheid van onze organisatie, gelet op onze actuele uitdagingen en die in de nabije toekomst. Hierbij zal blijvend gericht aandacht worden geschonken aan het stelsel van maatregelen voor risicobeheersing en controle activiteiten om hierin het gewenste evenwicht tussen robuustheid en flexibiliteit te houden. De betekenis hiervan voor de inrichting van bedrijfsprocessen, werkwijzen, vaardigheden, de houding en het gedrag van onze medewerkers wordt hierin betrokken.

Met inachtneming van bovenstaande is de directie van mening dat het interne risicobeheersings- en controlesysteem van WML in 2023 ten aanzien van beheersingsdoelstellingen voor strategische en operationele doelen, de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving en naleving van wet- en regelgeving in het algemeen naar behoren heeft gewerkt en dat het een redelijke mate van zekerheid geeft dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat en WML haar strategische en operationele doelstellingen en naleving van wet- en regelgeving heeft bewaakt.

Op grond van bovenstaande zijn we van mening dat we voldoen aan de bepalingen in de paragraaf 'principe 1.2 Risicobeheersing' van de vrijwillig door WML toegepaste Code Corporate Governance.

Het hiervoor vermelde is besproken met de Raad van Commissarissen van WML, in aanwezigheid van de externe accountant.

Maastricht, 24 mei 2024

mevr. drs. J.J.W. Nelissen RA,
Directeur WML

Kerncijfers geconsolideerd

	2023	2022
Algemeen		
Aantal aansluitingen	577.411	570.931
Lengte hoofdleiding in km	8.722	8.764
Eigen productie x 1.000 m ³	72.640	75.147
Inkoop water x 1.000 m ³	5.270	4.887
Waterafzet x 1.000 m ³	69.973	71.825
Tarief		
Gemiddeld drinkwatertarief WML per m ³ (excl. BTW en BOL) x € ¹	1,85	1,71
Personeel		
Aantal medewerkers in dienst ultimo (fte)	416,7	393,4
Gemiddelde leeftijd medewerkers	50	50
Verzuimpercentage	6,24	5,33
Gemiddeld aantal fte's per 1.000 aansluitingen	0,72	0,69
Financieel		
Netto omzet x € 1.000	121.398	113.465
Resultaat x € 1.000	4.692	6.467
Investeringen in materiële vaste activa x € 1.000	43.679	34.754
Kasstroom uit operationele activiteiten x € 1.000	42.342	46.501
Rente x € 1.000	6.946	6.346
Rentedragende schuld per aansluiting in €	600	605
Rentedekking (o.b.v. operationeel resultaat)	1,8	2,0
Rentepercentage langlopende leningen	2,0	1,9
Afschrijvingen x € 1.000	35.777	36.574
- materiële vaste activa	35.777	36.574
Afschrijving in % van aanschafwaarde van de materiële vaste activa	3,19	3,36
Rente en afschrijving in € per aansluiting	73,99	75,18
Solvabiliteit in %	34,4	34,1
Current ratio in %	23,2	25,8
Leverage	7,2	7,0
Interest coverage ratio	1,7	2,0
Aanschafwaarde materiële vaste activa x € 1.000	1.121.346	1.089.335
Boekwaarde materiële vaste activa x € 1.000	578.241	570.451
Boekwaarde in % van de aanschafwaarde	52	52
Boekwaarde per aansluiting in €	1.001	999
Vewin Benchmark		
Kosten per aansluiting in € (afgerond)	nmb	194
- Belastingen	nmb	1
- Vermogenskosten	nmb	13
- Afschrijvingen	nmb	60
- Operationele kosten	nmb	120

1 Gemiddelde huishoudgrootte en gebruik per persoon zijn gebaseerd op landelijke gemiddelden (TNS NIPO/Vewin/CBS). Provinciale cijfers wijken af, voor WML is gemiddeld verbruik huishoudelijk 105 m³.

Geconsolideerde balans per 31 december 2023

(vóór resultaatbestemming) / (alle tabellen x € 1.000)

Activa	Cf nummering Toelichting Balans en W&V	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022
Vaste Activa			
Materiële vaste activa			
Bedrijfsgebouwen en terreinen		83.336	86.562
Machines en installaties		55.279	60.120
Hoofd- en aansluitleidingen		359.294	357.907
Watermeters		6.848	6.932
Windturbines		8.668	9.357
Andere vaste bedrijfsmiddelen		18.607	20.709
Materiële vaste activa in uitvoering		46.209	28.864
	1	578.241	570.451
Financiële vaste activa			
Deelnemingen en overige kapitaalbelangen		962	962
	2	962	962
		579.203	571.413
Vlottende activa			
Voorraden			
Voorraden	3	1.564	1.461
Werken in uitvoering		216	264
		1.780	1.725
Vorderingen			
Debiteuren	4	12.517	12.670
Vorderingen op verbonden partijen	5	682	440
Overige vorderingen	6	1.652	1.137
		14.851	14.247
Liquide middelen	7	4.023	4.128
		20.654	20.100
		599.857	591.513

Geconsolideerde balans per 31 december 2023

(vóór resultaatbestemming) / (alle tabellen x € 1.000)

Passiva	Cf nummering Toelichting Balans en W&V	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022
Eigen Vermogen			
Gestort en opgevraagd kapitaal	8	2.269	2.269
Algemene reserve	9	198.037	191.734
Winst lopend boekjaar		4.562	6.303
Aandeel van derden in het groepsvermogen	10	1.238	1.107
		206.106	201.413
Voorzieningen			
Voorziening jubilea	11	67	153
		67	153
Langlopende schulden			
Langlopende leningen	12	304.416	311.797
Huurkoopverplichting De Planck	12	135	270
		304.551	312.067
Kortlopende schulden			
Aflossingsverplichting langlopende leningen	12	20.690	20.000
Aflossingsverplichting huurkoop De Planck	12	135	135
Kasgeldleningen		15.000	10.000
Kredietinstellingen	13	6.354	3.493
Vooruitontvangen op waterleveringen		4.398	4.060
Nog te verrekenen afrekeningen		1.824	1.996
Leveranciers en handelskredieten		11.957	10.962
Schulden aan verbonden partijen	14	800	1.927
Belastingen en premies sociale verzekeringen	15	6.150	7.088
Schulden terzake van pensioenen		418	410
Overige schulden	16	21.407	17.809
		89.133	77.880
		599.857	591.513

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

(alle tabellen x € 1.000)

	Cf nummering Toelichting Balans en W&V	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022
Netto omzet	17	121.398	113.465
Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf	18	437	402
Overige bedrijfsopbrengsten	19	9.832	12.149
Som der bedrijfsopbrengsten		131.667	126.016
Waterinkoop	20	5.901	5.375
Elektrische energie	21	8.286	5.370
Milieubelasting	22	856	902
Uitbesteed werk	23	7.561	7.484
Lonen en salarissen	24	26.856	25.748
Sociale lasten	24	3.549	3.218
Pensioenlasten	24	3.791	3.943
Afschrijvingen materiële vaste activa	25	35.777	36.574
Overige bedrijfskosten	26	26.589	24.517
Som der bedrijfslasten		119.166	113.131
Operationeel resultaat		12.501	12.885
Rentelasten en soortgelijke kosten	27	6.946	6.346
Totaal rentelasten en soortgelijke kosten		6.946	6.346
Totaal aandeel resultaat deelnemingen		-	14
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		5.555	6.553
Belastingen	28	862	86
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen		4.693	6.467
Waarvan aandeel van derden		131	164
Resultaat toekomstend aan de rechtspersoon (WML)		4.562	6.303

Geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2023

(alle tabellen x € 1.000)

	Cf nummering Toelichting Balans en W&V	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022
Operationeel resultaat		12.501	12.885
Gecorrigeerd voor:			
- Afschrijvingen op materiële vaste activa	25	35.777	36.574
- Totaal aandeel resultaat deelnemingen		-	14
- Behaalde boekwinsten op de verkoop van materiële vaste activa	1	86-	1.234-
- Resultaat deelnemingen		-	14-
Dotatie en vrijval van voorzieningen:			
- Dotatie (vrijval) voorziening jubilea	11	11-	4-
- Dotatie (vrijval) voorziening overig			3.034-
- Dotatie (vrijval) voorziening dubieuze debiteuren	4	288	201
- Dotatie (vrijval) voorziening incurante voorraad	3	179	12-
Onttrekkingen aan voorzieningen:			
- Onttrekking aan de voorziening jubilea	11	75-	53-
- Onttrekking aan de voorziening dubieuze debiteuren	4	160-	126-
Mutatie werkkapitaal:			
- Voorraden (exclusief de voorziening voor incurante voorraden)	3	282-	93-
- Werken in uitvoering		49	208-
- Debiteuren (exclusief de voorziening dubieuze debiteuren)	4	24	1.306-
- Overige vorderingen en vorderingen op verbonden partijen	5/6	757-	1.129
- Kortlopende schulden (exclusief de kortlopende aflossingsverplichtingen van langlopende schulden en overlopende rente)		2.641	7.393
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		50.088	52.112
Betaalde interest		7.746-	5.611-
Kasstroom uit operationele activiteiten		42.342	46.501

Geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2023 (vervolg)

(alle tabellen x € 1.000)

	Cf nummering Toelichting Balans en W&V	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022
Investerings in materiële vaste activa		43.679-	34.754-
Desinvesteringen in materiële vaste activa (verkoopwaarde)		198	2.540
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		43.481-	32.214-
Opname langlopende schulden	12	15.000	30.000
Aflossingen langlopende schulden	12	21.826-	22.325-
Mutatie kasgeldlening		5.000	22.000-
Mutatie Rekening courant		2.860	1.433
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		1.034	12.892-
Netto kasstroom		105-	1.395
De geldmiddelen bestaan uit:			
Liquide middelen	7	4.023	4.128
Totaal geldmiddelen		4.023	4.128
Mutatie geldmiddelen		105-	1.395

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2023

Grondslagen voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling en in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, de Beleidsregels toepassing WNT en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Algemeen

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt de waardering plaats tegen de historische kostprijs. Toelichting op posten in de balans, winst- en verliesrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en

verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt, schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De voornaamste schattingen hebben betrekking op:

- de inschatting van de levensduur van materiële vaste activa;
- de bepaling van bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa (in 2023 geen bijzondere waardevermindering aan de orde);
- de inschatting van de incurrantheid van debiteuren, vorderingen op deelnemingen en overige vorderingen (geen significante wijzigingen in dit schattingsproces aan de orde in 2023);
- de gehanteerde aannames voor de berekening van de voorziening jubilea, waaronder: discontovoet, verwachte salarisgroei, blijfkans en re-integratiekans (gedurende het boekjaar 2023 zijn geen significante wijzigingen aan de orde in de gehanteerde aannames);
- de opbrengsten uit waterleveringen zijn deels gebaseerd op schattingen omtrent nog af te rekenen verbruik. Bij de opbrengstenverantwoording wordt gebruik gemaakt van productiegegevens (geproduceerd drinkwater en ingekocht drinkwater) en een verwacht percentage voor 'niet in rekening gebracht gebruik' (verder NIRG). Voor boekjaar 2023 is rekening gehouden met een NIRG van 7,5%. Correcties uit voorgaande jaren worden verantwoord in het boekjaar waarin alle afrekeningen zijn verwerkt.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening staan de financiële gegevens van WML en haar groepsmaatschappijen, waarin WML direct of indirect een beslissende invloed uitoefent op het zakelijke en financiële beleid. De activa, passiva en de resultaten van deze groepsmaatschappijen worden volledig in de consolidatie opgenomen. In het geval dat het belang in de geconsolideerde vennootschap minder dan 100% bedraagt, wordt een aandeel van derden in het eigen vermogen en in het resultaat opgenomen. De resultaten van de groepsmaatschappijen die in de loop van het boekjaar zijn verworven of afgestoten, worden in de geconsolideerde winst- en verliesrekening opgenomen vanaf de datum van toetreding tot de groep respectievelijk tot de datum van afstoting. De grondslagen voor de balans en resultaatbepaling, alsmede het boekjaar, van de groepsmaatschappijen zijn overeenkomstig aan die van WML. Belangen in geassocieerde deelnemingen worden niet betrokken in de consolidatie. Intercompany-transacties, balansposten en ongerealiseerde winsten op transacties tussen groepsmaatschappijen worden geëlimineerd.

Hieronder staat een overzicht van de groepsmaatschappijen en geassocieerde deelnemingen.

Groepsmaatschappijen (geconsolideerd)

- WML Wind B.V.
- Proceswater Limburg B.V.
- Evilim Industriewater B.V.

Geassocieerde deelnemingen (niet geconsolideerd)

- KWH Water B.V.
- AquaMinerals B.V.
- Aqualab Zuid B.V.

Transacties in vreemde valuta's

WML heeft slechts in beperkte mate te maken met transacties in vreemde valuta. Transacties luidend in vreemde valuta's worden in de functionele valuta omgerekend tegen de geldende wisselkoers per de transactiedatum. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden in euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen per de transactiedatum. De bij omrekening optredende valuta-koersverschillen worden als last in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Handels- en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Leningen en overige financiële verplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten

Leningen, overige financiële verplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieve-rentemethode.

Grondslagen van waardering van activa en passiva en van bepaling van het resultaat

Materiële vaste activa

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, hoofd- en aansluitleidingen, watermeters, windturbines, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste activa in uitvoering worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de directe kosten van vervaardiging en uit geactiveerde uren van medewerkers.

De bijdragen die WML van derden ontvangt als vergoeding voor de aanleg van hoofd- en aansluitleidingen worden in mindering gebracht op de onder materiële vaste activa verantwoorde uitgaven inzake de aanleg van deze leidingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs op basis van het moment van ingebruikname volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste activa in uitvoering wordt niet afgeschreven. Investerings

in saneren van leidingen worden gezien de omvang van het aantal projecten en het relatief stabiele investeringsniveau tweemaal per jaar geactiveerd, te weten op 30 juni en 31 december van het boekjaar.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.
De materiële vaste activa waarvan de vennootschap krachtens een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortvloeiende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van WML gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van deze deelneming.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend (overige kapitaalbelangen), worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of duurzaam lagere bedrijfswaarde.

De vorderingen op niet-geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, verminderd met bijzondere waardeverminderingenverliezen.

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstroom die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Voorraden

De voorraden bestaan uit door WML ingekochte hoofd- en aansluitleidingen en overige artikelen die worden ingezet voor aanleg- en onderhoud van het drinkwaterleidingnet. De voorraadartikelen worden gewaardeerd tegen de aanschafprijs inclusief bijkomende kosten op basis van de gemiddelde voortschrijdende inkoopprijs.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

De werken in uitvoering worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- danwel de vervaardigingsprijs. De in rekening gebrachte termijnen bij derden zijn in mindering gebracht op de kostprijs. Op basis van de relatieve omvang van de projecten en de gemiddelde looptijd wordt geen resultaatneming naar rato van de voortgang verantwoord.

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde, inclusief eventuele transactiekosten. Gewoonlijk zal bij een zakelijke transactie de reële waarde van een vordering gelijk zijn aan de kostprijs (nominale waarde). Na eerste verwerking dienen vorderingen te worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden met een verwachte looptijd korter dan één jaar.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen hetzij de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, hetzij de contante waarde van die uitgaven.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde op basis van een discontovoet van 2% (2022: 2%) van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen.

De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, leeftijd, verwachte salarisgroei (2%) en blijfkans (100%). In verband met de gefaseerde afbouw van de jubileumregeling is geen rekening gehouden met sterftekansen.

Voorziening overig

De overige voorzieningen hebben betrekking op lopende discussies ten aanzien van de interpretatie van wetgeving.

Langlopende schulden

De langlopende leningen worden tegen de geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieverentemethode.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd 'Financiële instrumenten'.

Netto omzet

De netto omzet bestaat uit de opbrengsten uit waterleveringen aan klanten van WML gedurende het boekjaar. De waterleveringen worden verantwoord op basis van de berekende omzet vanuit de gerealiseerde drinkwaterproductie onder aftrek van een verwacht lek- en meetverlies van 7,5% voor NIRG.

De betrouwbaarheid van het verwachte verlies in verband met NIRG wordt jaarlijks door WML geanalyseerd.

Geactiveerde productie eigen bedrijf

De geactiveerde productie voor het eigen bedrijf heeft betrekking op direct toerekenbare personeelskosten aan in eigen beheer vervaardigde ICT-bedrijfsmiddelen, waterwinnings- en distributiemiddelen, welke zijn verantwoord onder de materiële vaste activa.

Overige opbrengsten

De omzet, kosten en resultaatneming in het kader van werken voor derden (uitvoering voor derden leidingnet, controle en inspectie en uitvoering voor derden overig) worden verwerkt in het jaar van gereed komen.

Overige opbrengsten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer de belangrijke risico's en voordelen van eigendom tussen partijen zijn overgedragen.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte economische levensduur van het actief. Over terreinen en onderhanden investeringsprojecten wordt niet afgeschreven.

Grondslagen voor het geconsolideerde kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betalingen van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract worden gepresenteerd als aflossingen van schulden voor het aflossingsbestanddeel en als betaalde interest voor het interestbestanddeel.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

(alle tabellen x € 1.000)

Vaste activa

1 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Afschrijvings- percentage	Aanschaffings- prijs (a)	Cumulatieve Afschrijvingen en waarde- verminderingen	Boekwaarde (b)	(b) in % van (a)
Terreinen	0	20.636	-	20.636	100
Bedrijfsgebouwen	0,5 - 13,33	129.453	66.753-	62.700	48
Machines en installaties	1,58 - 20	198.209	142.930-	55.279	28
Hoofd- en aansluitleidingen	1,22 - 7,37	622.903	263.609-	359.294	58
Watermeters	3,78 - 6,67	14.329	7.481-	6.848	48
Windturbines	6,67	10.333	1.665-	8.668	84
Andere vaste bedrijfsmiddelen	3,63 - 22,89	79.274	60.667-	18.607	23
Onderhanden investeringsprojecten	0	46.209	-	46.209	100
Totaal		1.121.346	543.105-	578.241	52

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt:

	Boek- waarde 01-01-2023	Inves- teringen	Reclas- sificatie ¹	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Desinv. Afschrij- ving	Boek- waarde 31-12-2023
Terreinen	20.320	421	-	105-	-	-	20.636
Bedrijfsgebouwen	66.242	305	971	-	4.818-	-	62.700
Machines en installaties	60.120	2.385	2.167	-	9.393-	-	55.279
Hoofd- en aansluitleidingen	357.907	6.934	9.152	8.480-	14.699-	8.480	359.294
Watermeters	6.932	226	395	4-	705-	4	6.848
Windturbines	9.357	-	-	-	689-	-	8.668
Andere vaste bedrijfsmiddelen	20.709	3.295	83	3.079-	5.473-	3.072	18.607
Onderhanden investeringsprojecten	28.864	30.113	12.768-	-	-	-	46.209
Totaal 2023	570.451	43.679	-	11.668-	35.777-	11.556	578.241
Totaal 2022	573.577	34.754	-	14.639-	36.574-	13.333	570.451

¹ Na gereedmaking van onderhanden investeringsprojecten vindt de daadwerkelijke activering plaats naar de desbetreffende materiële vaste activaklassen.

Gedurende het boekjaar 2023 zijn diverse desinvesteringen verantwoord, in totaal is een boekwaarde van € 0,1 miljoen gedesinvesteerd en bedraagt de totale boekwinst € 0,09 miljoen (2022: € 1,2 miljoen boekwinst). De boekwinst op de verkoop van materiële vaste activa is verantwoord onder de overige bedrijfsopbrengsten.

In de materiële vaste activa zitten posten verwerkt die gefinancierd worden door middel van financiële lease. Het betreft een boekwaarde van € 0,1 miljoen in de post 'terreinen', € 0,7 miljoen in de post 'bedrijfsgebouwen' en € 0,6 miljoen in de post 'machines en installaties'.

WML heeft niet het juridische eigendom van deze activa.

2 Financiële vaste activa

Een overzicht van de financiële vaste activa is opgenomen in onderstaande opstelling:

	Boekwaarde 31-12-2023
Overige kapitaalbelangen	
KWH Water B.V.	257
AquaMinerals B.V.	26
Aqualab Zuid B.V.	679
Totaal	962

De financiële vaste activa betreffen deelnemingen in de volgende maatschappijen:

	Aandeel in kapitaal
KWH Water B.V., Nieuwegein	5,97%
AquaMinerals B.V., Nieuwegein	4,1%
Aqualab Zuid B.V., Werkendam	17,5%

Vlottende activa

3 Voorraden

De samenstelling van de voorraden is als volgt:

	2023	2022
Hoofdleidingen	1.306	1.077
Aansluitleidingen	557	632
Overige artikelen	151	22
Voorziening incurante voorraad	450-	270-
	1.564	1.461

De voorraadwaardering op basis van de actuele waarde wijkt niet materieel af van bovenstaande waardering.

4 Debiteuren

De debiteuren kunnen als volgt worden uitgesplitst:

	2023	2022
Debiteuren	13.130	13.154
Dubieuze debiteuren	613-	484-
	12.517	12.670

De debiteuren hebben een verwachte looptijd korter dan één jaar.

Gedurende het boekjaar 2022 is € 0,2 miljoen (2021: € 0,2 miljoen) aan de voorziening voor dubieuze debiteuren gedoteerd en is € 0,1 miljoen (2021: € 0,1 miljoen) aan deze voorziening onttrokken.

5 Vorderingen op verbonden partijen

	2023	2022
Gemeenten en provincie	682	440
	682	440

6 Overige vorderingen

	2023	2022
Vooruitbetaalde kosten	750	510
Lening u/g	20	41
Diversen	882	586
	1.652	1.137

Voor een bedrag van € 20.000 heeft de lening u/g een looptijd langer dan 1 jaar.

7 Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Eigen vermogen

8 Gestort en opgevraagd kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 2.269.000 verdeeld in 500 aandelen van € 4.538 nominaal. Alle aandelen zijn geplaatst en volgestort.

9 Algemene reserve

	2023	2022
Stand per 01-01	191.734	185.671
Toevoeging resultaat voorgaand boekjaar	6.303	6.063
Effect stelselwijziging		
Stand per 31-12	198.037	191.734

10 Aandeel van derden in het groepsvermogen

	2023	2022
Stand per 01-01	1.107	943
Toevoeging resultaat aandeel van derden boekjaar	131	164
Stand per 31-12	1.238	1.107

Voorzoningen

11 Voorziening jubilea

De voorziening jubilea heeft betrekking op aan werknemers toegekende jubileumrechten.

Stand per 1-1-2023	153
Onttrekkingen uit hoofde van jubileumuitkeringen	75-
Vrijval ten gunste van de exploitatie	11-
Stand per 31-12-2023	67

De voorziening heeft een overwegend langlopend karakter, ongeveer € 42.500 van de voorziening jubilea heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Langlopende schulden

12 Langlopende schulden

De langlopende schulden betreffen met name onderhandse leningen.

Boekwaarde per 1 januari 2023	331.797
Aflossingen in 2023	21.691-
Nieuwe leningen	15.000
Boekwaarde per 31 december 2023	325.106
Kortlopend deel per 31 december 2023	20.690-
Langlopend deel per 31 december 2023	304.416

De hoofdsom van de langlopende leningen bedraagt ultimo 2023 € 325 miljoen (2022: € 332 miljoen).

WML heeft geen onderpanden of andersoortige zekerheden verstrekt ten aanzien van de afgesloten langlopende leningovereenkomsten. In bepaalde leningovereenkomsten zijn financiële ratio's opgenomen. Indien deze ratio's niet worden behaald, kan een (deel van de) uitstaande bankleningen direct door de betreffende banken worden opgeëist. Ultimo 2023 voldoet WML aan alle gestelde bankratio's in de afgesloten leningovereenkomsten.

De reële waarde van de totale leningenportefeuille ultimo 2023 bedraagt € 320,4 miljoen. De reële waarde is de contante waarde van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige leningen vermeerderd met een risicopremie voor iedere individuele lening. De gewogen gemiddelde marktconforme rente bedraagt 1,75%. Deze rente betreft de risicovrije rente, exclusief krediet- en liquiditeitsopslagen die een bank in rekening brengt voor WML.

Van de langlopende schulden kan de volgende rubricering naar rentevoet en aflossingsverplichting worden gegeven:

Rente in %	t/m 5e jaar	na 5 jaar	Totaal ultimo 2023	Totaal ultimo 2022
<2	90.000	150.106	240.106	241.797
2-3	10.000	50.000	60.000	60.000
3-4	-	15.000	15.000	20.000
4-5	-	10.000	10.000	10.000
Totaal ultimo 2023	100.000	225.106	325.106	
Totaal ultimo 2022	105.000	226.797		331.797
In 2023 vervallende aflossingsverplichtingen belopen: In 2022 vervallende aflossingsverplichtingen belopen:			20.690	20.000
Langlopende leningen			304.416	311.797

Het kortlopend deel van de langlopende leningen is opgenomen onder de kortlopende schulden als zijnde aflossingsverplichting langlopende schulden.

Naast de langlopende onderhandse leningen is ook een schuld opgenomen welke voortvloeit uit een financiële leaseovereenkomst. De leaseverplichting bedraagt in totaal € 1,3 miljoen en wordt afgelost in 10 jaarlijkse termijnen. Het kortlopende deel hiervan (€ 0,1 miljoen) is opgenomen onder de kortlopende schulden als zijnde aflossingsverplichting langlopende schulden. Het langlopende gedeelte van de verplichting bedraagt € 0,1 miljoen en betreft de periode langer dan een jaar, maar niet langer dan vijf jaar na balansdatum. Er hoeft geen rente te worden betaald.

Kortlopende schulden

13 Kredietinstellingen

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij ING bedraagt per 31 december 2023 € 30 miljoen (2022: € 30 miljoen) en de rente 1 maands Euribor plus 0,85% (voor bedrag > € 0 < € 15 miljoen) en plus 1% (voor bedrag ≥ € 15 miljoen < € 30 miljoen) met een Zero floor. De kredietfaciliteit in rekening-courant bij BNG bedraagt per 31 december 2023 € 2 miljoen (2022: € 2 miljoen). Er zijn geen zekerheden als onderpand verleend.

14 Schulden aan verbonden partijen

	2023	2022
Schuld aan AquaMinerals B.V.	8	28
Schuld aan Aqualab Zuid B.V.	166	287
Schuld aan gemeenten	626	1.612
Stand ultimo	800	1.927

De schulden aan andere deelnemingen en overige kapitaalbelangen hebben betrekking op openstaande facturen dan wel nog op te stellen facturen inzake geleverde diensten per ultimo boekjaar en hebben een verwachte looptijd korter dan één jaar.

15 Belastingen en sociale premies

	2023	2022
Nog te betalen omzetbelasting	584	690
Loonheffing	2.083	2.118
Sociale lasten	-	41
Belasting op leidingwater	1.721	3.062
Provinciale grondwaterheffing	1.093	1.115
Vennootschapsbelasting	669	62
Stand ultimo	6.150	7.088

16 Overige schulden

De overige schulden betreffen:

	2023	2022
Rente	3.017	2.955
Salarissen (incl. vakantietoeslag)	255	275
Reservering inzetbaarheidsbudget en verlof	12.457	11.383
Diversen	5.678	3.196
Stand ultimo	21.407	17.809

Niet in balans opgenomen activa en verplichtingen

Geplaatste bestellingen

Het bedrag van de op 31 december 2023 verrichte aanbestedingen en geplaatste bestellingen bedroeg € 11,7 miljoen.

Schadeclaims

Er lopen diverse schadeclaims op en van derden. Gezien de verwachte omvang zijn hiervoor geen voorzieningen opgenomen.

Pensioenvoorzieningen

Er is sprake van een toegezegde pensioenregeling. Deze is ondergebracht bij APG.

De risico's die vanwege de bedrijfstak pensioenregeling nog bij de onderneming berusten komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

(alle tabellen x € 1.000)

17 Netto omzet

De netto omzet voor zover het waterleveringen betreft, is bepaald uitgaande van de afgeleverde hoeveelheid water en kan als volgt worden gespecificeerd:

2023		2022	
Gemeten gebruik in m ³	Euro	Gemeten gebruik in m ³	Euro
69.973.125	62.193	71.825.257	56.828
Vergoedingen inzake gemeten gebruik:		Vergoedingen inzake gemeten gebruik:	
Vastrechten	50.601	Vastrechten	
Vastrechten capaciteitstarief	5.608	Vastrechten capaciteitstarief	48.910
Huur standpijpen en overige	211	Huur standpijpen en overige	5.463
			184
	56.420		54.557
Vergoedingen inzake ongemeten gebruik:		Vergoedingen inzake ongemeten gebruik:	
Vergoeding brandkranen	691	Vergoeding brandkranen	667
Overige vergoedingen	2.094	Overige vergoedingen	2.103
	2.785		2.770
		Correctie omzet voorgaande boekjaren	
		Correctie 2017 - 2021 ¹	690-
Totaal netto-omzet	121.398	Totaal netto-omzet	113.465

De omzetverdeling naar geografisch gebied is achterwege gelaten, aangezien nagenoeg alle omzet in Nederland is gerealiseerd.

Voor boekjaar 2023 is rekening gehouden met een NIRG van 7,5% (2022 met 7,5%).

1) In het boekjaar 2022 is het verschil tussen de gecalculerde NIRG en het werkelijke niet in rekening gebracht gebruik over de jaren 2017 tot en met 2021 als resultaat genomen. Vanwege de gehanteerde voorschot- en afrekensystematiek, om per maand een deel van ons klantenbestand af te rekenen, zijn alle klanten pas een jaar na jaareinde afgerekend en kan het verschil tussen het geproduceerde en gefactureerde m³ (NIRG) berekend worden.

Een afwijking van 0,1% boven of beneden het gecalculerde NIRG % zorgt voor een lager respectievelijk hoger resultaat van circa € 63.000.

18 Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf

Dit betreffen toegerekende kosten aan in eigen beheer vervaardigde ICT-bedrijfsmiddelen, drinkwaterwinning en productieinstallaties en distributiemiddelen, welke zijn verantwoord onder materiële vaste activa.

	2023	2022
Geactiveerde personeelskosten	437	402

19 Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten zijn als volgt samengesteld:

	2023	2022
Verkoop energie	2.475	4.428
Uitvoering voor derden leidingnet	1.934	1.505
Controle en inspectie	1.122	1.168
Uitvoering voor derden overigen	829	969
Diensten KLIC	23	23
Overige	3.449	4.056
	9.832	12.149

20 Waterinkoop

	2023	2022
x € 1.000	5.901	5.375
x 1.000 m ³	5.270	4.887
Kosten per m ³ in centen	111,97	110,00

21 Elektrische energie

	2023	2022
Energiekosten	8.286	5.370

22 Milieubelasting

In het verslagjaar bedroeg de totale milieubelasting € 0,9 miljoen (2021: € 0,9 miljoen).

23 Uitbesteed werk

	2023	2022
Aannemers leidingwerk	2.720	2.740
Overige aannemers	1.417	1.380
Laboratorium	3.411	3.347
Dienstverlening klantenservice	13	17
	7.561	7.484

24 Lonen en salarissen

De totale personele lasten (inclusief sociale lasten en pensioenlasten) bedragen € 34,2 miljoen (2022: € 32,9 miljoen).

25 Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn als volgt samengesteld:

	2023	2022
Bedrijfsgebouwen	4.818	4.796
Machines en installaties	9.393	10.663
Hoofd- en aansluitleidingen	14.699	14.576
Watermeters	705	693
Windturbines	689	689
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5.473	5.157
	35.777	36.574

26 Overige bedrijfskosten

De overige kosten hebben betrekking op:

	2023	2022
Ingehuurd personeel / Uitzendkrachten	4.377	4.859
Materialen	4.055	3.664
Onderhoudsabonnementen	6.560	5.777
Werken voor derden	297	395
Autokosten	1.295	1.287
Telefoonkosten	360	290
Contributies en abonnementen	1.916	1.777
Portikosten	226	191
Verzekeringen	757	696
Kantoorbenodigheden / drukwerk	435	393
Onroerendezaakbelasting (ozb)	445	437
Kosten betalingsverkeer	179	195
Overige kostensoorten	5.687	4.556
	26.589	24.517

Het totaal van de ten laste van het resultaat van het boekjaar gebrachte kosten voor onderzoek en ontwikkeling bedraagt € 0,7 miljoen (2022: € 0,6 miljoen).

27 Rentelasten en soortgelijke kosten

De rente is als volgt samengesteld:

	2023	2022
Rente lening verbonden partijen	302	309
Langlopende leningen	6.156	5.963
Kasgeldleningen	404	55
Rekening-courant banken	84	19
	6.946	6.346
Rente ten laste van exploitatie		

28 Belastingen

De belastingen zijn als volgt samengesteld:

	2023	2022
Vennootschapsbelasting	210	86
Correcties voorgaande jaren	652	-
Belastingen	862	86

Accountantskosten

De volgende honoraria van Ernst & Young Accountants LLP en Deloitte Accountants B.V. zijn ten laste gebracht van de onderneming en haar dochtermaatschappijen, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	Ernst & Young en Deloitte Accountants 2023	Ernst & Young en Deloitte Overig netwerk 2023	Totaal 2023
Ernst & Young Accountants LLP Onderzoek van de jaarrekening	148		148
Deloitte Accountants B.V. Onderzoek van de jaarrekening	9		9
	157	-	157

	Deloitte Accountants 2022	Deloitte Overig netwerk 2022	Totaal 2022
Onderzoek van de jaarrekening	119	-	119
Overige controle-opdrachten	-	8	8
	119	8	127

Kerncijfers enkelvoudig

	2023	2022	2021
Algemeen			
Aantal aansluitingen	577.411	570.931	562.664
Lengte hoofdleiding in km	8.722	8.764	8.788
Eigen productie x 1.000 m ³	72.640	75.147	75.665
Inkoop water x 1.000 m ³	5.270	4.887	5.042
Waterafzet x 1.000 m ³	69.973	71.825	72.465
Tarief			
Gemiddeld drinkwatertarief WML per m ³ (excl. BTW en BOL) x € ¹	1,85	1,71	1,68
Personeel			
Aantal medewerkers in dienst ultimo (fte)	414,9	390,9	382,7
Gemiddelde leeftijd medewerkers	50	50	51
Verzuimpercentage	6,24	5,33	5,21
Gemiddeld aantal fte's per 1.000 aansluitingen	0,72	0,68	0,68
Financieel			
Netto omzet x € 1.000	121.394	113.267	110.647
Resultaat x € 1.000	4.562	6.303	6.063
Investeringen in materiële vaste activa x € 1.000	43.599	34.748	32.868
Kasstroom uit operationele activiteiten x € 1.000	39.351	43.599	42.615
Rente x € 1.000	6.888	6.251	6.493
Rentedragende schuld per aansluiting in €	592	594	621
Rentedekking (o.b.v. operationeel resultaat)	1,6	1,4	1,8
Rentepercentage langlopende leningen	2,0	1,9	2,0
Afschrijvingen x € 1.000	35.028	35.827	37.241
- materiële vaste activa	35.028	35.827	37.241
Afschrijving in % van aanschafwaarde van de materële vaste activa	3,16	3,33	3,52
Rente en afschrijving in € per aansluiting	72,59	73,70	77,73
Solvabiliteit in %	34,6	34,4	33,4
Current ratio in %	19,8	20,0	17,1
Leverage	7,4	7,6	7,2
Interest coverage ratio	1,7	2,0	1,9
Aanschafwaarde materiële vaste activa x € 1.000	1.108.580	1.076.650	1.056.540
Boekwaarde materiële vaste activa x € 1.000	569.423	560.965	563.350
Boekwaarde in % van de aanschafwaarde	51	52	53
Boekwaarde per aansluiting in €	986	983	1.001
		Bedragen aangepast aan de stelselwijziging	
Vewin Benchmark			
Kosten per aansluiting in € (afgerond)	nbn	194	192
Belastingen	nbn	1	1
Vermogenskosten	nbn	13	20
Afschrijvingen	nbn	60	63
Operationele kosten	nbn	120	108

¹ Gemiddelde huishoudgrootte en gebruik per persoon zijn gebaseerd op landelijke gemiddelden (TNS NIPO/Vewin/CBS). Provinciale cijfers wijken af, voor WML is gemiddeld verbruik huishoudelijk 105 m³.

Enkelvoudige balans per 31 december 2023

(vóór resultaatbestemming) / (alle tabellen x € 1.000)

Activa	Cf nummering Toelichting Balans en W&V	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022
Vaste Activa			
Materiële vaste activa			
Bedrijfsgebouwen en terreinen		83.336	86.562
Machines en installaties		55.129	59.991
Hoofd- en aansluitleidingen		359.294	357.907
Watermeters		6.848	6.932
Andere vaste bedrijfsmiddelen		18.607	20.709
Materiele vaste activa in uitvoering		46.209	28.864
	29	569.423	560.965
Financiële vaste activa			
Deelnemingen en overige kapitaalbelangen		5.777	6.534
	30	5.777	6.534
		575.200	567.499
Vlottende activa			
Voorraden			
Voorraden	31	1.564	1.461
Werken in uitvoering		216	265
		1.780	1.726
Vorderingen			
Debiteuren	32	11.670	11.892
Vorderingen op groepsmaatschappijen	33	1.153	32
Vorderingen op verbonden partijen	34	682	440
Overige vorderingen	35	1.307	642
		14.812	13.006
Liquide middelen	36	703	718
		17.295	15.450
		592.495	582.949

Enkelvoudige balans per 31 december 2023

(vóór resultaatbestemming) / (alle tabellen x € 1.000)

Passiva	Cf nummering Toelichting Balans en W&V	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022
Eigen Vermogen			
Gestort en opgevraagd kapitaal	37	2.269	2.269
Algemene reserve	38	198.037	191.734
Winst lopend boekjaar	39	4.562	6.303
		204.868	200.306
Vorzieningen			
Voorziening jubilea	40	67	153
		67	153
Langlopende schulden			
Langlopende leningen	41	300.000	305.000
Huurkoopverplichting De Planck	41	135	270
		300.135	305.270
Kortlopende schulden			
Aflossingsverplichting langlopende leningen	41	20.000	20.000
Aflossingsverplichting huurkoop De Planck	41	135	135
Kasgeldleningen		15.000	10.000
Kredietinstellingen	42	6.354	3.493
Vooruitontvangen op waterleveringen		4.398	4.060
Nog te verrekenen afrekeningen		1.824	1.996
Leveranciers en handelskredieten		11.744	10.630
Schulden aan groepsmaatschappijen	43	114	248
Schulden aan verbonden partijen	44	800	1.927
Belastingen en premies sociale verzekeringen	45	6.053	6.964
Schulden terzake van pensioenen		418	410
Overige schulden	46	20.585	17.357
		87.425	77.220
		592.495	582.949

Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023

(alle tabellen x € 1.000)

	Cf nummering Toelichting Balans en W&V	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022
Netto omzet	47	121.394	113.267
Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf	48	437	402
Overige bedrijfsopbrengsten	49	5.627	5.938
Som der bedrijfsopbrengsten		127.458	119.607
Waterinkoop	50	5.901	5.375
Elektrische energie	51	8.286	5.370
Milieubelasting	52	856	902
Uitbesteed werk	53	7.561	7.484
Lonen en salarissen	54	26.612	25.516
Sociale lasten	54	3.528	3.192
Pensioenlasten	54	3.770	3.911
Afschrijvingen materiële vaste activa	55	35.028	35.827
Overige bedrijfskosten	56	25.019	23.104
Som der bedrijfslasten		116.561	110.681
Operationeel resultaat		10.897	8.926
Rentelasten en soortgelijke kosten	57	6.888	6.251
Totaal rentelasten en soortgelijke kosten		6.888	6.251
Totaal aandeel resultaat deelnemingen	58	243	3.628
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		4.252	6.303
Belastingen	59	310-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen		4.562	6.303

Enkelvoudige kasstroomoverzicht over 2023

(alle tabellen x € 1.000)

	Cf nummering Toelichting Balans en W&V	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022
Operationeel resultaat		10.897	8.926
Gecorrigeerd voor:			
- Afschrijvingen op materiële vaste activa	55	35.028	35.827
- Totaal aandeel resultaat deelnemingen	58	243	3.628
- Behaalde boekwinsten op de verkoop van materiële vaste activa		86-	1.234-
- Resultaat deelnemingen	58	243-	3.628-
Dotatie en vrijval van voorzieningen:			
- Dotatie (vrijval) voorziening jubilea	40	11-	4-
- Dotatie (vrijval) voorziening overig			3.034-
- Dotatie (vrijval) voorziening dubieuze debiteuren	32	288	201
- Dotatie (vrijval) voorziening incurante voorraad	31	179	12-
Onttrekkingen aan voorzieningen:			
- Onttrekking aan de voorziening jubilea	40	75-	53-
- Onttrekking aan de voorziening dubieuze debiteuren	32	160-	126-
Mutatie werkkapitaal:			
- Voorraden (exclusief de voorziening voor incurante voorraden)	31	282-	93-
- Werken in uitvoering		49	209-
- Debiteuren (exclusief de voorziening dubieuze debiteuren)	32	93	1.800-
- Overige vorderingen en vorderingen op groepsmaatschappijen en verbonden partijen	33/34/35	2.027-	2.419
- Kortlopende schulden (exclusief de kortlopende aflossingsverplichtingen van langlopende schulden en overlopende rente)		2.283	8.222
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		46.176	49.030
Betaalde interest		6.825-	5.431-
Kasstroom uit operationele activiteiten		39.351	43.599

Enkelvoudige kasstroomoverzicht over 2023 (vervolg)

(alle tabellen x € 1.000)

	Cf nummering Toelichting Balans en W&V	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022
Investerings in materiële vaste activa	29	43.598-	34.748-
Desinvesterings in materiële vaste activa (verkoopwaarde)	29	198	2.540
Vennootschapsbelasting		310	-
Dividendontvangst door deelneming		1.000	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		42.090-	32.208-
Opname langlopende schulden	41	15.000	30.000
Aflossingen langlopende schulden	41	20.136-	20.135-
Mutatie kasgeldlening		5.000	22.000-
Mutatie Rekening courant		2.860	1.432
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		2.724	10.703-
Netto kasstroom		15-	688
De geldmiddelen bestaan uit:			
Liquide middelen	36	703	718
Totaal geldmiddelen		703	718
Mutatie geldmiddelen		15-	688

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening 2023

Algemene toelichting

Activiteiten

De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg. Drinkwater van uitstekende kwaliteit, 24 uur per dag en met de juiste druk.

WML stelt de openbare watervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.

WML, statutair en feitelijk gevestigd te Maastricht (Limburglaan 25), ingeschreven in het handelsregister onder nummer 14602038, is een naamloze vennootschap waarvan de aandelen in het bezit zijn van de Limburgse gemeenten en de Provincie Limburg. De grootste aandeelhouder betreft de Provincie Limburg met 21,8% aandelenbezit. De overige aandelen zijn naar inwoneraantal verdeeld over de 31 gemeenten in Limburg.

Grondslagen voor het opstellen van de enkelvoudige jaarrekening

Zie de *'Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2023'*.

Grondslagen van waardering van activa en passiva en van bepaling van het resultaat

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden en periodoterekening verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Pensioenen

WML heeft een aantal toegezegde pensioenregelingen. Onder een toegezegde pensioenregeling wordt verstaan een regeling waarbij aan de werknemers een pensioen wordt toegezegd, waar de hoogte afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren.

WML is aangesloten bij Stichting Pensioenfonds APG (kortweg: APG), het bedrijfstakpensioenfonds voor overheid en onderwijs. APG is een bedrijfstakpensioenfonds met een toegezegde pensioenregeling, zowel voor de verplicht als voor de vrijwillig aangesloten werkgevers. Kenmerkend voor een bedrijfstakpensioenfonds, ook voor APG, is de onderlinge solidariteit, tot

uiting komend in doorsnee premies, risicoverevening en hoge uittreed-drempels.

Premies worden geheven ongeacht de bestandskenmerken van de huidige en voormalige werknemers van de aangesloten werkgevers. Hun leeftijd, geslacht, burgerlijke staat en gezondheid zijn niet bepalend voor de af te dragen premie. Daarvoor zijn immers de bestandskenmerken van alle bij APG aangesloten deelnemers bepalend, zowel die van de actieven als die van de slapers en de gepensioneerden. Ook het beleggingsbeleid van APG is afgestemd op het totaal van de pensioenverplichtingen aan alle deelnemers.

Beleggingen en verplichtingen van APG, en daarmee overschotten en/of tekorten, zijn dan ook niet op betrouwbare wijze toerekenbaar aan de individuele aangesloten werkgevers. Overigens kan WML geen enkel recht doen gelden op een deel van de overschotten van APG, zoals APG richting WML geen directe verhaalsmogelijkheden heeft ingeval van tekorten. Daartoe kan APG slechts voor alle aangesloten werkgevers premiemaatregelen en/of voor alle deelnemers indexatiemaatregelen treffen.

Om deze reden worden door WML conform RJ 271 alinea 309 de pensioenkosten verantwoord als ware sprake van een toegezegde bijdrage regeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

Belastingen

Tengevolge van de Wet modernisering Vpb-plicht overheids-ondernemingen zijn waterleidingbedrijven per 1 januari 2016 belastingplichtig geworden voor de Vpb met uitzondering van de wettelijke taken.

Statutaire bepaling winst

Indien de goedgekeurde winst- en verliesrekening een bedrag aanwijst als winst, zal deze winst bij voorkeur worden aangewend tot versterking van het bedrijf en verwezenlijking van het doel van de vennootschap (conform statuten, hoofdstuk VI, artikel 40).

Overigens is het bepaalde in artikel 2:105 Burgerlijk Wetboek van toepassing.

Zie voor overige posten de 'Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2023'.

Grondslagen voor het enkelvoudige kasstroomoverzicht

Zie de 'Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2023'.

Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023

(alle tabellen x € 1.000)

Vaste activa

29 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Afschrijvingspercentage	Aanschaffingsprijs (a)	Cumulatieve Afschrijvingen en waardeverminderingen	Boekwaarde (b)	(b) in % van (a)
Terreinen	0	20.636	-	20.636	100
Bedrijfsgebouwen	0,5 - 13,33	129.453	66.753-	62.700	48
Machines en installaties	1,58 - 20	195.776	140.647-	55.129	28
Hoofd- en aansluitleidingen	1,22 - 7,37	622.903	263.609-	359.294	58
Watermeters	3,78 - 6,67	14.329	7.481-	6.848	48
Andere vaste bedrijfsmiddelen	3,63 - 22,89	79.274	60.667-	18.607	23
Onderhanden investeringsprojecten	0	46.209	-	46.209	100
Totaal		1.108.580	539.157-	569.423	51

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt:

	Boekwaarde 01-01-2023	Investerings	Reclassificatie ¹	Desinvesterings	Afschrijvingen	Desinv. Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2023
Terreinen	20.320	421	-	105-	-	-	20.636
Bedrijfsgebouwen	66.242	305	971	-	4.818-	-	62.700
Machines en installaties	59.991	2.304	2.167	-	9.333-	-	55.129
Hoofd- en aansluitleidingen	357.907	6.934	9.152	8.480-	14.699-	8.480	359.294
Watermeters	6.932	226	395	4-	705-	4	6.848
Andere vaste bedrijfsmiddelen	20.709	3.295	83	3.079-	5.473-	3.072	18.607
Onderhanden investeringsprojecten	28.864	30.113	12.768-	-	-	-	46.209
Totaal 2023	560.965	43.598	-	11.668-	35.028-	11.556	569.423
Totaal 2022	563.350	34.748	-	14.639-	35.827-	13.333	560.965

1 Na gereedmelding van onderhanden investeringsprojecten vindt de daadwerkelijke activering plaats naar de desbetreffende materiële vaste activaklassen.

Gedurende het boekjaar 2023 zijn diverse desinvesteringen verantwoord, in totaal is een boekwaarde van € 0,1 miljoen gedesinvesteerd en bedraagt de totale boekwinst € 0,09 miljoen (2022: € 1,2 miljoen boekwinst). De boekwinst op de verkoop van materiële vaste activa is verantwoord onder de overige bedrijfsopbrengsten.

In de materiële vaste activa zitten posten verwerkt die gefinancierd worden door middel van financiële lease. Het betreft een boekwaarde van € 0,1 miljoen in de post 'terreinen', € 0,7 miljoen in de post 'bedrijfsgebouwen' en € 0,6 miljoen in de post 'machines en installaties'. WML heeft niet het juridische eigendom van deze activa.

30 Financiële vaste activa

Een overzicht van het verloop van de financiële vaste activa is opgenomen in onderstaande opstelling:

	Boek- waarde 01-01-2023	Resultaat voorgaande jaren	Resultaat 2023	Afwaardering	Boek- waarde 31-12-2023
Deelnemingen gewaardeerd tegen netto-vermogenswaarde					
Evilim Industriewater B.V.	1.109		131		1.240
Proceswater Limburg B.V.	345	-	6-		339
WML Wind B.V.	4.118	-	118	1.000-	3.236
Totaal	5.572	-	243	1.000-	4.815
Overige kapitaalbelangen					
KWH Water B.V.	257	-	-	-	257
AquaMinerals B.V.	26	-	-	-	26
Aqualab Zuid B.V.	679	-	-	-	679
Totaal	962	-	-	-	962
Totaal deelnemingen en overige kapitaalbelangen	6.534	-	243	1.000-	5.777

De financiële vaste activa betreffen deelnemingen in de volgende maatschappijen:

	Aandeel in kapitaal
KWH Water B.V., Nieuwegein	5,97%
AquaMinerals B.V., Nieuwegein	4,1%
Aqualab Zuid B.V., Werkendam	17,5%
Evilim Industriewater B.V., Echt	50,0%
Proceswater Limburg B.V., Maastricht	100,0%
WML Wind B.V., Maastricht	100,0%

Vlottende activa

31 Voorraden

Zie toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023, nr. 3

32 Debiteuren

De debiteuren kunnen als volgt worden uitgesplitst:

	2023	2022
Debiteuren	12.283	12.376
Dubieuze debiteuren	613-	484-
	11.670	11.892

De debiteuren hebben een verwachte looptijd korter dan één jaar.

Gedurende het boekjaar 2023 is € 0,3 miljoen (2022: € 0,2 miljoen) aan de voorziening voor dubieuze debiteuren gedoteerd en is € 0,2 miljoen (2022: € 0,1 miljoen) aan deze voorziening onttrokken.

33 Vorderingen op groepsmaatschappijen

	2023	2022
Vordering op Evilim Industriewater BV	34	22
Vordering op Wind BV	1.110	-
Vordering op PWL BV	9	10
	1.153	32

34 Vorderingen op verbonden partijen

Zie toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023, nr. 5

35 Overige vorderingen

	2023	2022
Vooruitbetaalde kosten	750	510
Lening u/g	20	41
Diversen	537	91
	1.307	642

Voor een bedrag van € 20.000 heeft de lening u/g een looptijd langer dan 1 jaar.

36 Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

Eigen vermogen

37 Gestort en opgevraagd kapitaal

Zie toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023, nr. 8

38 Algemene reserve

Zie toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023, nr. 9

39 Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2022

De jaarrekening 2022 is vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders gehouden op 21 juni 2023. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2023

De directie stelt met goedkeuring van de Raad van Commissarissen aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor het resultaat over het boekjaar ten bedrage van € 4.562.000 geheel ten gunste van de algemene reserve te brengen, conform artikel 40 van de statuten van WML.

Dit voorstel is in de jaarrekening verwerkt.

Voorzieningen

40 Voorziening jubilea

Zie toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023, nr. 11.

Langlopende schulden

41 Langlopende schulden

De langlopende schulden betreffen met name onderhandse leningen.

Boekwaarde per 1 januari 2023	325.000
Aflossingen in 2023	20.000-
Nieuwe leningen	15.000
Boekwaarde per 31 december 2023	320.000
Kortlopend deel per 31 december 2023	20.000-
Langlopend deel per 31 december 2023	300.000

De hoofdsom van de langlopende leningen bedraagt ultimo 2023 € 320 miljoen (2022: € 325 miljoen).

WML heeft geen onderpanden of andersoortige zekerheden verstrekt ten aanzien van de afgesloten langlopende leningovereenkomsten. In bepaalde leningovereenkomsten zijn financiële ratio's opgenomen. Indien deze ratio's niet worden behaald, kan een (deel van de) uitstaande bankleningen direct door de betreffende banken worden opgeëist. Ultimo 2023 voldoet WML aan alle gestelde bankratio's in de afgesloten leningovereenkomsten.

De reële waarde van de totale leningenportefeuille ultimo 2023 bedraagt € 315,3 miljoen. De reële waarde is de contante waarde van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige leningen vermeerderd met een risicopremie voor iedere individuele lening. De gewogen gemiddelde marktconforme rente bedraagt 1,75%. Deze rente betreft de risico-vrije rente, exclusief krediet- en liquiditeitsopslagen die een bank in rekening brengt voor WML.

Van de langlopende schulden kan de volgende rubricering naar rentevoet en aflossingsverplichting worden gegeven:

Rente in %	t/m 5e jaar	na 5 jaar	Totaal ultimo 2023	Totaal ultimo 2022
<2	90.000	145.000	235.000	235.000
2-3	10.000	50.000	60.000	60.000
3-4		15.000	15.000	20.000
4-5		10.000	10.000	10.000
Totaal ultimo 2023	100.000	220.000	320.000	
Totaal ultimo 2022	105.000	220.000		325.000
In 2023 vervallende aflossingsverplichtingen belopen: In 2022 vervallende aflossingsverplichtingen belopen:			20.000	20.000
Langlopende leningen			300.000	305.000

Het kortlopend deel van de langlopende leningen is opgenomen onder de kortlopende schulden als zijnde aflossingsverplichting langlopende schulden.

Naast de langlopende onderhandse leningen is ook een schuld opgenomen welke voortvloeit uit een financiële leaseovereenkomst. De leaseverplichting bedraagt in totaal € 1,3 miljoen en wordt afgelost in 10 jaarlijkse termijnen. Het kortlopende deel hiervan (€ 0,1 miljoen) is opgenomen onder de kortlopende schulden als zijnde aflossingsverplichting langlopende schulden. Het langlopende gedeelte van de verplichting bedraagt € 0,1 miljoen en betreft de periode langer dan een jaar, maar niet langer dan vijf jaar na balansdatum. Er hoeft geen rente te worden betaald.

Kortlopende schulden

42 Kredietinstellingen

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij ING bedraagt per 31 december 2023 € 30 miljoen (2022: € 30 miljoen) en de rente 1 maands Euribor plus 0,85% (voor bedrag > € 0 < € 15 miljoen) en plus 1% (voor bedrag ≥ € 15 miljoen < € 30 miljoen) met een Zero floor. De kredietfaciliteit in rekening-courant bij BNG bedraagt per 31 december 2023 € 2 miljoen (2022: € 2 miljoen). Er zijn geen zekerheden als onderpand verleend.

43 Schulden aan groepsmaatschappijen

	2023	2022
Schuld aan Proceswater Limburg B.V.	11	207
Schuld aan Evilim Industriewater B.V.	103	41
Stand ultimo	114	248

De schulden aan andere deelnemingen en overige kapitaalbelangen hebben betrekking op openstaande facturen dan wel nog op te stellen facturen inzake geleverde diensten per ultimo boekjaar en hebben een verwachte looptijd korter dan één jaar.

44 Schulden aan verbonden partijen

Zie toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023, nummer 14.

45 Belastingen en sociale premies

	2023	2022
Nog te betalen omzetbelasting	544	645
Loonheffing	2.071	2.102
Sociale lasten	-	41
Belasting op leidingwater	1.720	3.061
Provinciale grondwaterheffing	1.093	1.115
Vennootschapsbelasting	625	-
Stand ultimo	6.053	6.964

46 Overige schulden

De overige schulden betreffen:

	2023	2022
Rente	3.017	2.955
Salarissen (incl. vakantietoeslag)	255	275
Reservering inzetbaarheidsbudget en verlof	12.457	11.383
Diversen	4.856	2.744
Stand ultimo	20.585	17.357

Financiële instrumenten

Algemeen

WML maakt louter gebruik van de traditionele bancaire financierings-instrumenten (leningen).

In het treasury beleid heeft WML procedures en gedragslijnen vastgelegd ten behoeve van het gebruik van financiële instrumenten. WML handelt niet in financiële instrumenten.

WML kent een aantal financiële risico's die voortvloeien uit haar normale bedrijfsuitoefening. Het beleid van WML is erop gericht de negatieve gevolgen van onvoorziene omstandigheden uit de financiële risico's te mitigeren. De volgende risico's onderkennen we:

Kredietrisico

Debiteurenrisico is het risico dat een debiteur een vordering niet zal voldoen. De meeste Vorderingen zijn van beperkte omvang en verdeeld over een zeer groot aantal debiteuren. WML ziet hier geen concentratie van risico's. Maatregelen die worden toegepast om het debiteurenrisico te beperken zijn: een actief incassobeleid met eigen incasseerders, het gebruik van kredietlimieten voor zakelijke partijen en de inzet van meerdere incassomethoden en het toepassen van een zorgvuldig afsluitbeleid.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat wordt gelopen bij waardeveranderingen in financiële instrumenten of een transactierisico als gevolg van inkopen in buitenlandse valuta's. WML loopt geen significante valutarisico's.

Prijrisico

Het marktprijrisico op de inkopen wordt in de eerste plaats beperkt door langdurige contracten voor de strategische artikelen. WML gebruikt hiervoor geen afgeleide financiële instrumenten ('derivaten'). Marktprijrisico's worden, indien mogelijk en economisch gerechtvaardigd, gemitigeerd. Voor de inkoop van energie heeft WML een meerjarig contract afgesloten waarbij de omvang van tussentijdse prijsstijgingen, middels het deels vastklikken van de prijzen, wordt beperkt (WML heeft niet de mogelijkheid noch de intentie om energie tegen de vastgezette prijzen door te verkopen aan derden en derhalve is geen sprake van een afgeleid financieel instrument). WML onderkent geen transacties waarbij de prijzen sterk volatiel zijn en acht de inzet van derivaten niet nodig. Alle verkopen geschieden op basis van vaste prijzen die deels afhankelijk zijn van het drinkwatergebruik van de klanten. Het gemiddelde jaargebruik is niet zodanig volatiel dat de inzet van afgeleide financiële instrumenten noodzakelijk wordt geacht.

Liquiditeitsrisico

WML is een kapitaalintensief bedrijf. Het financieringsbeleid is gericht op het ontwikkelen en onderhouden van een optimale financieringsstructuur, rekening houdend met de huidige activa-basis en het investeringsprogramma. Uitgangspunten zijn toegang tot de kapitaalmarkt en flexibiliteit tegen acceptabele financieringskosten.

Om te voorkomen dat WML niet in staat is te voldoen aan haar financiële verplichtingen wordt groot belang gehecht aan het beheersen van alle risico's met betrekking tot de toegang tot de kapitaalmarkt. Daarnaast wordt de liquiditeitsbehoefte gepland op basis van lange, middellange en korte termijn kasstroomprognoses. Deze kasstroomprognoses omvatten onder meer operationele kasstromen, investeringskasstromen, te betalen interest en aflossing van schulden.

De wijze waarop de financieringsinstrumenten worden beheerd is vastgelegd in een Treasury Statuut dat is vastgesteld door de Directie van WML en door de Raad van Commissarissen. Bij het opnemen van gelden is het tegenpartijrisico zeer beperkt. Ten aanzien van het uitzetten van gelden is het algemeen uitgangspunt dat er geen uitzettingen plaatsvinden. Indien er toch sprake is van een uitzetting dan wordt rekening gehouden met de beoordelingscriteria zoals deze in het Treasury Statuut zijn geformuleerd. Op grond hiervan moet een tegenpartij een kredietwaardigheidskwalificatie hebben die ten minste gelijk is aan een rating 'AA' volgens Standard & Poor's.

Renterisico

Renterisico is het risico dat wordt gelopen bij waardeveranderingen in financiële instrumenten als gevolg van een renteverandering in de markt. Het renterisico wordt beheerst door de treasury commissie. Het renterisicobeleid is gericht op het beheersen van de netto financieringslasten door fluctuaties in de marktrente. Hiertoe wordt uitgegaan van een bepaalde bandbreedte voor de verhouding tussen lang- en kortlopende leningen. Indien alle overige variabelen constant blijven, zal een algemene stijging van Euribor (over een periode van twaalf maanden) met 100 basispunten naar schatting leiden tot een daling van het resultaat met € 0,3 miljoen. Ultimo 2023 is 100,0% van de langlopende financiering gebaseerd op vaste rentecondities.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, handelsschulden en overige te betalen posten benadert de boekwaarde daarvan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten is opgenomen bij de toelichting op de langlopende schulden.

Niet in balans opgenomen activa en verplichtingen

Zie de niet de balans opgenomen activa en verplichtingen in de 'Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023'.

Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023

(alle tabellen x € 1.000)

47 Netto omzet

De netto omzet voor zover het waterleveringen betreft, is bepaald uitgaande van de afgeleverde hoeveelheid water en kan als volgt worden gespecificeerd:

2023		2022	
Gemeten gebruik in m ³	Euro	Gemeten gebruik in m ³	Euro
69.973.126	62.189	71.825.257	56.630
Vergoedingen inzake gemeten gebruik:		Vergoedingen inzake gemeten gebruik:	
Vastrechten	50.601	Vastrechten	48.910
Vastrechten capaciteitstarief	5.608	Vastrechten capaciteitstarief	5.463
Huur standpijpen en overige	211	Huur standpijpen en overige	184
	56.420		54.557
Vergoedingen inzake ongemeten gebruik:		Vergoedingen inzake ongemeten gebruik:	
Vergoeding brandkranen	691	Vergoeding brandkranen	667
Overige vergoedingen	2.094	Overige vergoedingen	2.103
	2.785		2.770
		Correctie omzet voorgaande boekjaren	
		Correctie 2017 - 2022 ¹	690-
Totaal netto omzet	121.394	Totaal netto omzet	113.267

De omzetverdeling naar geografisch gebied is achterwege gelaten, aangezien nagenoeg alle omzet in Nederland is gerealiseerd.

Voor boekjaar 2023 is rekening gehouden met een NIRG van 7,5% (2022 met 7,5%).

1) In het boekjaar 2022 is het verschil tussen de gecalculerde NIRG en het werkelijke niet in rekening gebracht gebruik over de jaren 2017 tot en met 2021 als resultaat genomen. Vanwege de gehanteerde voorschot- en afrekensystematiek, om per maand een deel van ons klantenbestand af te rekenen, zijn alle klanten pas een jaar na jaareinde afgerekend en kan het verschil tussen het geproduceerde en gefactureerde m³ (NIRG) berekend worden.

Een afwijking van 0,1% boven of beneden het gecalculerde NIRG % zorgt voor een lager respectievelijk hoger resultaat van circa € 55.000.

48 Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf

Zie toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023, nr. 18

49 Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten zijn als volgt samengesteld:

	2023	2022
Uitvoering voor derden leidingnet	1.934	1.505
Controle en inspectie	1.122	1.168
Uitvoering voor derden overigen	829	969
Diensten KLIC	23	23
Overige	1.719	2.273
	5.627	5.938

50 Waterinkoop

Zie toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023, nr. 20

51 Elektrische energie

Zie toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023, nr. 21

52 Milieubelasting

Zie toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023, nr. 22

53 Uitbesteed werk

Zie toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023, nr. 23

54 Lonen en salarissen

De totale personele lasten (inclusief sociale lasten en pensioenlasten) bedragen € 33,9 miljoen (2022: € 32,6 miljoen).

55 Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn als volgt samengesteld:

	2023	2022
Bedrijfsgebouwen	4.818	4.796
Machines en installaties	9.333	10.605
Hoofd- en aansluitleidingen	14.699	14.576
Watermeters	705	693
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5.473	5.157
	35.028	35.827

56 Overige bedrijfskosten

De overige kosten hebben betrekking op:

	2023	2022
Ingehuurd personeel / Uitzendkrachten	4.377	4.859
Materialen	4.055	3.664
Onderhoudsabonnementen	6.560	5.777
Werken voor derden	297	395
Autokosten	1.295	1.287
Telefoonkosten	360	290
Contributies en abonnementen	1.916	1.777
Portikosten	226	191
Verzekeringen	757	696
Kantoorbenodigheden / drukwerk	435	393
Onroerendezaakbelasting (ozb)	445	437
Kosten betalingsverkeer	179	195
Overige kostensoorten	4.117	3.143
	25.019	23.104

Het totaal van de ten laste van het resultaat van het boekjaar gebrachte kosten voor onderzoek en ontwikkeling bedraagt € 0,6 miljoen (2022: € 0,6 miljoen).

57 Rentelasten en soortgelijke kosten

De rente is als volgt samengesteld:

	2023	2022
Rente lening verbonden partijen	302	309
Langlopende leningen	6.100	5.876
Kasgeldleningen	404	55
Rekening-courant banken	82	11
Rente ten laste van exploitatie	6.888	6.251

58 Aandeel resultaat deelnemingen

Onder de opbrengst deelnemingen zijn de navolgende posten opgenomen:

	2023	2022
Resultaat Evilim Industriewater B.V.	131	164
Resultaat Proceswater Limburg B.V.	6-	156
Resultaat WML Wind B.V.	118	3.294
Evilim Industriewater B.V.	-	14
	243	3.628

59 Belastingen

De belastingen zijn als volgt samengesteld:

	2023	2022
Vennootschapsbelasting 2023	155-	
Correcties voorgaande jaren	155-	-
Belastingen	310-	-

Personeel

Het aantal personeelsleden verdeeld naar sector bedraagt:

	2023	2022
Directie ¹	7	34
Strategie & Infra ²	71	65
Klant & Operatie	268	225
Bedrijfsondersteuning	96	91
	442	415

1 in 2022 : Directie, Bedrijfscontrol, Onderzoek & Advies, OR en Jobcenter

2 in 2022 : Markt & Infra

Gedurende het boekjaar was een beperkt aantal medewerkers in het kader van ontwikkelingsprojecten uitgezonden naar het buitenland (2022 idem).

Accountantskosten

De volgende honoraria van Ernst & Young Accountants LLP en Deloitte Accountants B.V. zijn ten laste gebracht van de onderneming, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	Ernst & Young en Deloitte Accountants 2023	Ernst & Young en Deloitte - Overig netwerk 2023	Totaal 2023
Ernst & Young Accountants LLP Onderzoek van de jaarrekening	137		137
Deloitte Accountants B.V. Onderzoek van de jaarrekening	9		9
	146	-	146

	Deloitte Accountants 2022	Deloitte - Overig netwerk 2022	Totaal 2022
Onderzoek van de jaarrekening	109	-	109
Overige controle-opdrachten	-	8	8
	109	8	117

Verantwoording WNT

WML volgt met de bezoldiging van de directeur het door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) vastgestelde bezoldigingsbeleid. De bezoldiging wordt, binnen de kaders van het vastgestelde beleid, door de Raad van Commissarissen (RvC) vastgesteld.

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan; per 1 januari 2015 de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op WML van toepassing zijnde regeling: Het algemene bezoldigingsmaximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor WML is € 223.000. In aansluiting hierop bedraagt het WNT-maximum voor de voorzitter en de leden van de Raad van Commissarissen in 2023 € 33.450 (15%) respectievelijk € 22.300 (10%).

Bedragen x € 1	J. Nelissen
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0 fte
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging 2023	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	193.388
Beloningen betaalbaar op termijn	22.821
<i>Subtotaal</i>	216.209
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging 2023	216.209
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0 fte
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging 2022	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	178.713
Beloningen betaalbaar op termijn	23.743
<i>Subtotaal</i>	202.456
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
Totale bezoldiging 2022	204.456

De vergoeding aan de Raad van Commissarissen bedraagt over 2023 € 53.188 (2022: € 51.187).

De bezoldiging van de individuele leden van de Raad van Commissarissen bedraagt:

Bedragen x € 1	A.T. Bredée	J.C. van Dijk	J. Verwijlen	M. Clermonts- Aretz	D. Cortenraad	R. Bollen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 30/6	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/7 - 31/12
Bezoldiging 2023						
Totale bezoldiging	13.844	9.836	4.878	9.836	9.836	4.958
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33.450	22.300	11.058	22.300	22.300	11.242
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging 2023	13.844	9.836	4.878	9.836	9.836	4.958
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022						
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Bezoldiging 2022						
Totale bezoldiging	13.299	9.472	9.472	9.472	9.472	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400	21.600	21.600	21.600	21.600	

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet zakelijke grondslag.

In de normale bedrijfsactiviteiten verricht WML incidenteel transacties met verbonden partijen waarin de onderneming een belang van 50% of minder bezit. Deze transacties worden over het algemeen op zakelijke grondslag uitgevoerd tegen voorwaarden die vergelijkbaar zijn met dergelijke transacties met derden. Per 31 december 2023 bedroegen de vorderingen op verbonden partijen € 1,2 miljoen (2022: € 0,03 miljoen) en bedroegen de schulden aan verbonden partijen € 0,3 miljoen (2022: € 0,6 miljoen).

De bezoldiging van de bestuurders en commissarissen is separaat toegelicht.

Vennootschapsbelasting

Tengevolge van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen zijn waterleidingbedrijven per 1 januari 2016 belastingplichtig geworden voor de Vpb met uitzondering van de wettelijke taken.

Opgemaakt door de Directie en goedgekeurd door de Raad van Commissarissen op 24 mei 2024.

w.g.

drs. J.J.W. Nelissen RA

w.g.

drs. A.T. Bredée (voorzitter)
M.A.H. Clermonts-Aretz
D. Cortenraad MSc MBA
R.I.L. Bollen MBA

Vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 27 juni 2024.

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de aandeelhouders en raad van commissarissen van N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg

Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2023 van N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg te Maastricht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het financieel verslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en met de bepalingen van en krachtens de WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2023;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (de onderneming) zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude.

Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de onderneming en de omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar onderdeel 'Risicoprofiel' van het directieverslag, waarin de directie zijn risicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij houden rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken, aangezien dit risico in alle ondernemingen aanwezig is. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in de grondslagen van de jaarrekening. Ook hebben wij data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Verder hebben wij om in te spelen op het geïdentificeerde risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken, specifiek de manuele journaalposten in de omzet gecontroleerd.

Wij zijn bij het identificeren en inschatten van frauderisico's uitgegaan van de veronderstelling dat er bij de opbrengstenverantwoording frauderisico's bestaan. Wij hebben in reactie op het veronderstelde frauderisico onze werkzaamheden inzake de opbrengstenverantwoording bepaald en uitgevoerd.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de directie, management en de raad van commissarissen.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controleaanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening, op basis van onze ervaring in de sector, door afstemming met de directie, het lezen van notulen en het uitvoeren van

gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controleaanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel 'Grondslagen voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening', is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft het bestuur een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de onderneming om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de directie besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de directie op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming de continuïteit niet langer kan handhaven.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen andere informatie

Het financieel verslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en met de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderneming.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie Informatie ter ondersteuning van ons oordeel hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderneming;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen van de onderneming;

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht, 27 juni 2024

Ernst & Young Accountants LLP

w.g.
drs. R.E.J. Pluymakers RA

Statutaire bepaling winst

Statuten, Hoofdstuk VI, artikel 40

Indien de goedgekeurde winst- en verliesrekening een bedrag aanwijst als winst, zal deze winst bij voorkeur worden aangewend tot versterking van het bedrijf en verwezenlijking van het doel van de vennootschap.

Overigens is het bepaalde in artikel 2:105 Burgerlijk Wetboek van toepassing.

Bijlagen

Vaste aansluitingen

Overzicht per genoemde gemeente van het aantal vaste aansluitingen (woningen, flats, scholen, bedrijven, weilanden, grootverbruikers enzovoorts) per 31 december 2023.

Gemeente	Totaal 2022	Langs hoofdleiding ¹	Niet langs hoofdleiding ¹	Totaal 2023
Beek	8.069			8.104
Beekdaelen	17.300	1	2	17.447
Beesel	6.400	2		6.464
Bergen	6.006			6.066
Brunssum	14.946			15.021
Echt-Susteren	15.763	2	13	15.907
Eijsden-Margraten	12.239		1	12.402
Gennep	8.110	7	4	8.191
Gulpen-Wittem	7.301		3	7.307
Heerlen	49.056			49.189
Horst aan de Maas	19.388	10	5	19.652
Kerkrade	25.412		2	25.520
Landgraaf	18.799	1	1	18.807
Leudal	17.059	3	6	17.108
Maasgouw	11.594	3	5	11.730
Maastricht	65.972	1	1	68.750
Meerssen	9.094	2		9.088
Mook en Middelaar	3.872	1	2	3.942
Nederweert	8.153		2	8.191
Peel en Maas	20.114		4	20.272
Roerdalen	9.951	1	5	9.992
Roermond	31.044	4		31.401
Simpelveld	5.326			5.266
Sittard-Geleen	49.145	1	5	49.718
Stein	12.238	2		12.267
Vaals	6.182	1	4	6.223
Valkenburg a/d Geul	8.852			8.902
Venlo	51.309	4	9	51.849
Venray	20.897	14	1	21.000
Voerendaal	5.974		1	6.031
Weert	25.341		1	25.578
Buiten Voorz.Gebied	25			26
	570.931			577.411

¹ 'Langs hoofdleiding' en 'Niet langs hoofdleiding' zijn percelen die niet zijn aangesloten op het waterleidingnet.

Aantal afsluitingen per gemeente

De Nederlandse drinkwaterbedrijven hebben de bevoegdheid om bij klanten die niet betalen voor drinkwater de watertoevoer te onderbreken. De regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van drinkwater van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat voorziet daarbij in een verplichte procedure. Met deze regeling als basis voert WML een uitvoerig en zorgvuldig incassobeleid uit, waarmee zij afsluitingen zoveel mogelijk wil voorkomen. Waar mogelijk schakelt WML daarbij instanties in die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van armoedebelid. Zo heeft WML alle Limburgse gemeenten actief benaderd om in een convenant afspraken te maken over het informeren van gemeenten over mogelijke financiële problemen van hun bewoners.

Met een vertegenwoordiging van de aandeelhouders heeft WML in september 2014 afgesproken om in het jaarverslag het aantal afsluitingen per gemeente op te nemen.

Gemeente	2022			2023			Convenant met ingang van
	Aantal techn. aansluitingen	Aantal afsluitingen	Percentage	Aantal techn. aansluitingen	Aantal afsluitingen	Percentage	
Beek	7.256	5	0,07%	7.278	3	0,04%	10-04-2014
Beekdaelen	16.949	3	0,02%	16.980	8	0,05%	26-01-2016
Beesel	6.305		0,00%	6.367	1	0,02%	08-10-2015
Bergen	5.992		0,00%	6.012		0,00%	02-09-2014
Brunssum	14.136	4	0,03%	14.173	5	0,04%	23-09-2014
Echt-Susteren	14.986	3	0,02%	15.107	5	0,03%	07-03-2014
Eijsden-Margraten	11.838	3	0,03%	11.920	2	0,02%	10-12-2015
Gennep	7.735	2	0,03%	7.788		0,00%	11-12-2014
Gulpen-Wittem	6.910		0,00%	6.913	2	0,03%	21-06-2016
Heerlen	40.584	31	0,08%	40.843	29	0,07%	13-07-2015
Horst aan de Maas	18.895	2	0,01%	19.083	3	0,02%	24-04-2014
Kerkrade	22.335	11	0,05%	22.373	14	0,06%	05-11-2014
Landgraaf	17.831	8	0,04%	17.838	8	0,04%	12-01-2015
Leudal	16.586	2	0,01%	16.636	2	0,01%	01-07-2013
Maasgouw	11.468	1	0,01%	11.530	2	0,02%	22-10-2014
Maastricht	50.037	13	0,03%	50.536	15	0,03%	27-06-2018
Meerssen	8.447	2	0,02%	8.429	1	0,01%	05-07-2016
Mook en Middelaar	3.780	1	0,03%	3.821		0,00%	27-10-2015
Nederweert	8.029	2	0,02%	8.045	2	0,02%	02-06-2014
Peel en Maas	19.711	1	0,01%	19.831	3	0,02%	29-06-2015
Roerdalen	9.802	2	0,02%	9.842		0,00%	01-07-2013
Roermond	28.361	11	0,04%	28.694	8	0,03%	12-09-2013
Simpelveld	4.701	2	0,04%	4.641	3	0,06%	10-06-2014
Sittard-Geleen	43.615	19	0,04%	43.872	18	0,04%	10-06-2015
Stein	11.692		0,00%	11.720	4	0,03%	14-04-2014
Vaals	4.904	2	0,04%	4.911	3	0,06%	02-07-2015
Valkenburg a/d Geul	7.976	1	0,01%	8.009	2	0,02%	25-04-2017
Venlo	45.753	16	0,03%	46.179	20	0,04%	06-04-2016
Venray	19.537	4	0,02%	19.624	3	0,02%	06-11-2014
Voerendaal	5.885		0,00%	5.912	2	0,03%	10-06-2014
Weert	23.925	5	0,02%	24.159	6	0,02%	13-04-2016
Totaal	515.961	156	0,03%	519.066	174	0,03%	31

Aandeelhouders

op 31 december 2023

Gemeente	Aantal geplaatste aandelen
Beek	6
Beekdaelen	13
Beesel	5
Bergen	5
Brunssum	9
Echt-Susteren	11
Eijsden-Margraten	9
Gennep	6
Gulpen-Wittem	5
Heerlen	30
Horst aan de Maas	15
Kerkrade	15
Landgraaf	13
Leudal	13
Maasgouw	8
Maastricht	42
Meerssen	7
Mook en Middelaar	3
Nederweert	6
Peel en Maas	15
Roerdalen	7
Roermond	21
Simpelveld	4
Sittard-Geleen	31
Stein	9
Vaals	4
Valkenburg a/d Geul	6
Venlo	36
Venray	15
Voerendaal	4
Weert	18
Totaal	391
Provincie Limburg	109
Totaal generaal	500

Cijfers HRM geconsolideerd

Ontwikkeling personeelsbestand met peildatum 31-12-2023 exclusief correctie DDW

Aantal fte		Aantal medewerkers	
Aantal fte per 31-12-2022	393	Aantal medewerkers per 31-12-2022	417
Aantal fte uit dienst	23	Aantal medewerkers uit dienst	28
Aantal fte in dienst	47	Aantal medewerkers in dienst	55
<hr/>		<hr/>	
Aantal fte per 31-12-2023	417	Aantal medewerkers per 31-12-2023	444
Toename ten opzichte van 2022	6,11%	Toename ten opzichte van 2022	6,47%

Personeelsverloop

Instroom (nieuwe medewerkers)	55
Doorstroom (verticaal/horizontaal)	31
Uitstroom (vertrokken medewerkers)	28

Leeftijden

Leeftijden	Mannen	Vrouwen	Totaal	%
<25 jaar	8	0	8	1,8%
25-34 jaar	36	19	55	12,4%
35-44 jaar	49	31	80	18,0%
45-54 jaar	67	37	104	23,4%
55-59 jaar	60	28	88	19,8%
>60 jaar	97	12	109	24,6%
<hr/>				
Totaal	317	127	444	100,0%

Gemiddelde leeftijd

Gemiddelde leeftijd per medewerker	50
------------------------------------	----

Diensttijd

Dienstjaren	Mannen	Vrouwen	Totaal	%
t/m 5 jaar	97	61	158	35,6%
6-10 jaar	22	18	40	9,0%
11-15 jaar	25	9	34	7,7%
16-20 jaar	7	6	13	2,9%
21-25 jaar	7	8	15	3,4%
26-30 jaar	38	9	47	10,6%
31-35 jaar	77	8	85	19,1%
36-40 jaar	33	7	40	9,0%
>40 jaar	11	1	12	2,7%
<hr/>				
Totaal	317	127	444	100,0%

Verzuimgegevens

Verzuimpercentage 2023	6,24%
Aantal ziekmeldingen 2023	437
Gemiddelde duur 2023	19,80

Vacatures

In 2023 waren er 97 vacatures:

Horizontale doorstroom	6
Verticale doorstroom	25
Vacatures ingevuld WML contract	55
Vacatures ingevuld inhuur in lijn	3
Openstaande vacatures	8
	<hr/>
	97

Deeltijders

Perc.DTW	Mannen	Vrouwen	Totaal
50,00%	1	9	10
52,50%	0	1	1
55,00%	0	1	1
56,25%	1	0	1
60,00%	4	14	18
65,00%	0	1	1
70,00%	0	10	10
75,00%	1	1	2
80,00%	5	34	39
87,50%	0	1	1
90,00%	7	13	20
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	19	85	104

Aantal fte's ultimo 2023 exclusief correcties DDW

Aantal medewerkers	Aantal fte	Totaal fte
340 medewerkers	1,00	340,00 fte
20 medewerkers	0,90	18,00 fte
1 medewerker	0,875	0,88 fte
39 medewerkers	0,80	31,20 fte
2 medewerkers	0,75	1,50 fte
10 medewerkers	0,70	7,00 fte
1 medewerker	0,65	0,65 fte
18 medewerkers	0,60	10,80 fte
1 medewerker	0,56	0,56 fte
1 medewerker	0,55	0,55 fte
1 medewerker	0,525	0,53 fte
10 medewerkers	0,50	5,00 fte
	<hr/>	<hr/>
444 medewerkers	Totaal	416,67 fte

Cijfers HRM enkelvoudig

Ontwikkeling personeelsbestand met peildatum 31-12-2023 exclusief correctie DDW

Aantal fte		Aantal medewerkers	
Aantal fte per 31-12-2022	391	Aantal medewerkers per 31-12-2022	415
Aantal fte uit dienst	23-	Aantal medewerkers uit dienst	28-
Aantal fte in dienst	47	Aantal medewerkers in dienst	55
<hr/>		<hr/>	
Aantal fte per 31-12-2023	415	Aantal medewerkers per 31-12-2022	442
Toename ten opzichte van 2022	6,14%	Toename ten opzichte van 2021	6,51%

Personeelsverloop

Instroom (nieuwe medewerkers)	55
Doorstroom (verticaal/horizontaal)	31
Uitstroom (vertrokken medewerkers)	28

Leeftijden

Leeftijden	Mannen	Vrouwen	Totaal	%
<25 jaar	8	0	8	1,8%
25-34 jaar	36	19	55	12,4%
35-44 jaar	49	30	79	17,9%
45-54 jaar	67	37	104	23,6%
55-59 jaar	60	28	88	19,9%
>60 jaar	96	12	108	24,4%
<hr/>				
Totaal	316	126	442	100,0%

Gemiddelde leeftijd

Gemiddelde leeftijd per medewerker	50
------------------------------------	----

Diensttijd

Dienstjaren	Mannen	Vrouwen	Totaal	%
t/m 5 jaar	97	61	158	36,0%
6-10 jaar	22	18	40	9,0%
11-15 jaar	24	8	32	7,2%
16-20 jaar	7	6	13	2,9%
21-25 jaar	7	8	15	3,4%
26-30 jaar	38	9	47	10,6%
31-35 jaar	77	8	85	19,2%
36-40 jaar	33	7	40	9,0%
>40 jaar	11	1	12	2,7%
<hr/>				
Totaal	316	126	442	100,0%

Verzuimgegevens

Verzuimpercentage 2023	6,24%
Aantal ziekmeldingen 2023	437
Gemiddelde duur 2023	19,80

Vacatures

In 2023 waren er 97 vacatures:

Horizontale doorstroom	6
Verticale doorstroom	25
Vacatures ingevuld WML contract	55
Vacatures ingevuld inhuur in lijn	3
Openstaande vacatures	8
	<hr/>
	97

Deeltijders

Perc.DTW	Mannen	Vrouwen	Totaal
50,00%	1	9	10
52,50%	0	1	1
55,00%	0	1	1
56,25%	1	0	1
60,00%	4	14	18
65,00%	0	1	1
70,00%	0	10	10
75,00%	1	1	2
80,00%	5	33	38
87,50%	0	1	1
90,00%	7	13	20
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	19	84	103

Aantal fte's ultimo 2023 exclusief correcties DDW

Aantal medewerkers	Aantal fte	Totaal fte
339 medewerkers	1,00	339,00 fte
20 medewerkers	0,90	18,00 fte
1 medewerker	0,875	0,88 fte
38 medewerkers	0,80	30,40 fte
2 medewerkers	0,75	1,50 fte
10 medewerkers	0,70	7,00 fte
1 medewerker	0,65	0,65 fte
18 medewerkers	0,60	10,80 fte
1 medewerker	0,56	0,56 fte
1 medewerker	0,55	0,55 fte
1 medewerker	0,525	0,53 fte
10 medewerkers	0,50	5,00 fte
	<hr/>	<hr/>
442 medewerkers		Totaal 414,87 fte

Corporate Governance

De Raad van Commissarissen (RvC) hecht grote waarde aan helder en transparant ondernemingsbestuur, waarin de belangen van stakeholders van WML tot hun recht komen. Daarom hanteert WML sinds 2005 vrijwillig de Nederlandse Corporate Governance Code, daar waar van toepassing. In het kader van goed bestuur, goed toezicht en adequate verantwoording heeft de RvC zijn eigen functioneren en handelen vastgelegd in het 'Reglement Bestuur en Toezicht NV Waterleiding Maatschappij Limburg'. In dit reglement zijn de taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, omvang en samenstelling van de directie en de RvC uitgewerkt. Het reglement is afgestemd op de Drinkwaterwet en andere relevante wet- en regelgeving en wordt in 2024 waar nodig aangepast in lijn met de nieuw gepubliceerde Nederlandse Corporate Governance Code (publicatie in Staatscourant nr. 23578 d.d. 30-08-2023).

De RvC legt in het navolgend 'Verslag van de Raad van Commissarissen en zijn commissies' verantwoording af aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA).

Reflectie

De RvC waardeert de kwaliteit en compleetheid van de stukken die WML aanreikt ter besluitvorming en de wijze waarop de RvC wordt meegenomen in projecten en dossiers. Dit schetst, samen met de reguliere voortgangsrapportages, jaarrekeningstukken en verdiepende gesprekken met de accountant, het beeld van een organisatie die de zaken goed op orde heeft. De RvC spreekt haar waardering hiervoor uit en is tevreden over hoe WML ervoor staat.

Verlag van de Raad van Commissarissen en zijn commissies

Van links naar rechts: Mirjam Clermonts-Aretz, Ruud Bollen, Niel Cortenraad, Titia Bredée. Op 1 juli 2023 is Hans Verwijlen opgevolgd door Ruud Bollen. Voor de opvolging van Hans van Dijk staat op moment van fotografie een vacature open.

Omvang en samenstelling van de Raad

Op grond van de statuten van de vennootschap bestaat de RvC van WML uit minimaal drie en maximaal negen leden. Gezien de grootte van de onderneming en de opvattingen betreffende rol, positie en omvang van de RvC wordt een aantal van vijf leden passend geacht. Dit aantal doet recht aan de gewenste deskundigheid en maatschappelijke verankering van de RvC en bevordert een efficiënte overleg- en communicatiestructuur. Uitgangspunt van de profielschets van de omvang en de samenstelling van de RvC is daarom dat de RvC uit vijf leden bestaat. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) benoemt alle leden. Eén lid wordt benoemd op voordracht van Provincie Limburg, één lid wordt benoemd op voordracht van de gemeentelijke aandeelhouders en één lid wordt op basis van het versterkt aanbevelingsrecht benoemd op voordracht van de Ondernemingsraad. De resterende twee zetels selecteert en draagt de RvC voor. De zittingsperiode is maximaal vier jaar. Een commissaris kan éénmaal herbenoemd worden. Voor de samenstelling van de RvC wordt een profielschets gehanteerd. Dit borgt onder andere een goede spreiding van expertise en ervaring. Er wordt rekening gehouden met relevante aspecten van diversiteit en gestreefd naar een evenwichtige verdeling van leeftijdscategorieën, gender, expertise en achtergrond inzake opleiding en ervaring. Voor zover nodig wordt met het toepassen van variabele benoemingstermijnen aandacht besteed aan een gespreid, evenwichtig verloop binnen de RvC.

Na het aflopen van de tweede benoemingstermijn van de heer Verwijlen per 1 juli 2023 heeft dhr. Bollen hem opgevolgd. Vacatures binnen de RvC worden op een transparante en objectieve manier ingevuld. Conform het rooster van benoemen en aftreden van de RvC was dit een voordracht namens de gemeentelijke aandeelhouders. Ter ondersteuning van de totstandkoming van deze voordracht is een commissie ingesteld, bestaande uit een vertegenwoordiging van de gemeentelijke aandeelhouders ondersteund door werving- en selectiebureau Delfin. De algemene profielschets van de omvang en samenstelling van de RvC en het rooster van benoeming en aftreden vormden de basis voor de op de vacature toegespitste profielschets.

Per 1 januari 2024 is de tweede benoemingstermijn van dhr. Van Dijk afgelopen en is hij afgetreden. In mei 2023 is de procedure voor de invulling van de vacature opgestart. Volgens het rooster van benoeming en aftreden van de RvC heeft Provincie Limburg het recht op voordracht op deze vacature. Het Beleidskader benoemingen en aandeelhoudersvoordrachten (Beleidskader benoemingen 2.0) is van toepassing en beschrijft vereisten en randvoorwaarden, de te volgen procedure en het informeren van Provinciale Staten.

De algemene profielschets van de omvang en samenstelling van de RvC, en het rooster van benoeming & aftreden vormden de basis voor de op de vacature toegespitste profielschets. Provincie Limburg heeft extern werving- en selectiebureau Wesselo ingeschakeld ter ondersteuning van de selectiecommissie in dit traject. De procedure werving en selectie liep nog per 31 december 2023. Besluitvorming in de AvA over benoeming van een nieuwe commissaris vindt zo spoedig mogelijk plaats.

Het rooster van benoeming & aftreden van de Raad van Commissarissen NV WML per 31 december 2023:

Laatst gewijzigd conform besluitvorming Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 17 juni 2021

Naam	Benaming	Laatstelijk herbenoemd	Jaar van aftreden			
			2024	2025	2026	2027
dhr. R.I.L. (Ruud) Bollen MBA Commissaris op voordracht van de gemeentelijke aandeelhouders	Juli 2023					●
mevr. drs. A.T. (Titia) Bredée Commissaris op voordracht van de RvC, tevens voorzitter	Januari 2022				●	
mevr. M.A.H. (Mirjam) Clermonts-Aretz Commissaris op voordracht van de RvC	Januari 2021			●		
dhr. D. (Niel) Cortenraad MSc MBA Commissaris op basis van versterkt aanbevelingsrecht Ondernemingsraad	Januari 2022				●	
dhr. em. prof. ir. J.C. (Hans) van Dijk Commissaris op voordracht van de Provincie Limburg	Januari 2016	Januari 2020	●			

● Jaar van aftreden, met mogelijkheid tot herbenoeming.

● Jaar van aftreden, herbenoeming niet mogelijk vanwege verstreken 2e termijn.

Per 31 december 2023 bestaat de RvC van WML uit drie mannen en twee vrouwen. De vennootschap wordt bestuurd door een vrouwelijke directeur. Voor alle leden van de RvC is kwaliteit het leidende principe. In aanvulling hierop is gelijk aan de in voorgaande jaren ingevulde vacatures ook bij de werving en selectieprocedures in 2023 een evenwichtige verdeling van zetels over mannen en vrouwen in acht genomen.

Werkzaamheden van de Raad

De Raad heeft in 2023 zes keer vergaderd. Op de agenda stonden de jaarlijks terugkerende onderwerpen, zoals:

- de jaarrekening, het accountantsverslag 2022 en het bedrijfsverslag 2022;
- de prestatievergelijking 2022 (benchmark);
- de kwartaalrapportages en de halfjaarrapportage 2023;
- de meerjarennota 2024-2028 met bijbehorend tariefvoorstel 2024 en strategische doorkijk.

Ook zijn behandeld:

- de clusteropgave Zuidoost-Limburg;
- ander water/ drinkwater in relatie tot zorg- en leverplicht;
- inkoop van energie;
- de eigen bezoldiging;
- inkoop Duits water;
- diversiteitsbeleid en rapportage hierover in het SER-portaal;
- diverse projecten, zoals nieuwbouw pompstation Grubbenvorst, beveiligde toegang en implementatie SAP4Hana;

- impact (markt)ontwikkelingen op investeringen en projecten;
- het treasury jaarplan 2023;
- het auditplan 2023 en bijbehorende rapportage over de voortgang;
- de notitie fraudebeheersing 2023;
- de lening van de Europese Investeringsbank (EIB);

In 2023 heeft de Raad bijzondere aandacht besteed aan:

- de nieuwe missie, visie en doelen voor WML voor de planperiode 2024 - 2028;
- het rooster van benoeming en aftreden van de RvC en in het verlengde hiervan de profielschetsen van de vacatures binnen de RvC per 1 juli 2023 en 1 januari 2024, bijbehorende werving- en selectieprocedure en de hieruit voortvloeiende voordrachten aan de AvA.

In het jaarlijkse overleg met de Ondernemingsraad is gesproken over de algemene gang van zaken en enkele voor WML relevante interne en externe ontwikkelingen, zoals personeel en arbeidsmarkt en de samenwerking bestuurder-ondernemingsraad.

Op 19 januari 2023 legde de RvC een werkbezoek af aan het project Superlocal te Kerkrade.

Op 27 oktober vond de zelfevaluatie van de RvC plaats. Deze zelfevaluatie 2023 is uitgevoerd op een moment waarop de RvC net als in 2022 in beweging is. De RvC heeft de zelfevaluatie zelf uitgevoerd aan de hand van een vooraf opgestelde leidraad.

De zelfevaluatie richtte zich op:

- Algemene reflectie op het toezicht
- Verantwoordelijkheid en samenstelling RvC en commissies, competenties en deskundigheid van de RvC
- Vergaderingen RvC en commissies
- Functioneren RvC en commissies
- Samenwerking en samenspel RvC onderling en in relatie tot bestuurder, aandeelhouders en Ondernemingsraad

De RvC-leden hebben hier gezamenlijk op gereflecteerd. Tevens is de opleidingsbehoefte van de RvC-leden aan de orde gekomen en zijn enkele aandachts- en actiepunten benoemd. De zelfevaluatie over 2024 vindt weer plaats met externe begeleiding, in lijn met de bepalingen uit de Corporate Governance Code.

Auditcommissie

De auditcommissie bestond in 2023 tot 1 juli uit de heren Verwijlen (voorzitter van de commissie), Van Dijk en Cortenraad.

Vanaf 1 juli nam dhr. Bollen zitting als lid, als opvolger van dhr. Verwijlen. Dhr. Cortenraad volgde dhr. Verwijlen op als voorzitter van de commissie.

De commissie heeft in 2023 vier keer vergaderd. Deze vergaderingen waren gewijd aan het adviseren van de RvC over de jaarrekening en het accountantsverslag 2022, het bedrijfsverslag 2022, de halfjaarrapportage 2023 en de meerjarennota 2024-2028 met bijbehorend tariefvoorstel 2024. Tevens heeft de commissie de RvC geadviseerd over het treasury jaarplan 2023, het auditplan 2023 en het geactualiseerde kostentoe wijzings-, toeslagen- en margebeleid. Ook heeft de commissie gesproken over actuele thema's zoals de ontwikkelingen omtrent de WACC en de propositie van WML in het kader van de benodigde (her)financiering en de lening bij EIB. Tevens heeft er een extra verdiepende sessie over het project SAP4Hana plaatsgevonden.

Bezoldigings-, selectie- en benoemingscommissie

De bezoldigings-, selectie- en benoemingscommissie bestond in 2023 uit de dames Clermonts-Aretz (voorzitter van de commissie) en Bredée. De commissie heeft in 2023 drie keer vergaderd. Deze vergaderingen en vier aanvullende tussentijdse afstemmingen zijn onder andere gewijd aan de voorbereiding en uitvoering van de werving- en selectieprocedures voor de nieuwe commissarissen per 1 juli 2023 en 1 januari 2024. Daarnaast heeft de commissie onderstaande onderwerpen behandeld dan wel voorbereid en uitgevoerd:

- de werkafspraken van de directeur-bestuurder 2023;
- de beoordelingsprocedure van de directeur-bestuurder 2023.

Raad van Commissarissen NV WML per 31 december 2023

De leden van de Raad zijn allen onafhankelijk in de zin van de Corporate Governance Code.

De heer mr. J. (Hans) Verwijlen (70, Nederlandse nationaliteit) - lid RvC tot 1 juli 2023

Aanwezigheidspercentage vergaderingen RvC NV WML: 100%

Hoofdfunctie: *gepensioneerd*

Nevenfunctie: Voorzitter Raad van Commissarissen MVV Maastricht

De heer R.I.L. (Ruud) Bollen MBA (63, Nederlandse nationaliteit) - lid RvC vanaf 1 juli 2023

Aanwezigheidspercentage vergaderingen RvC NV WML: 100%

Hoofdfunctie: directeur finance Universiteit Maastricht (tot 1 januari 2024), directeur UM-Holding (vanaf 1 september 2023)

Nevenfunctie: Bestuurder/Toezichthouder Sociaal Historisch Centrum Limburg

De heer em. prof. ir. J.C. (Hans) van Dijk (69, Nederlandse nationaliteit)

Aanwezigheidspercentage vergaderingen RvC NV WML: 100%

Hoofdfunctie: directeur/eigenaar VanDijkConsulting VOF

Nevenfunctie: Emeritus-hoogleraar TU Delft

Mevrouw M.A.H. (Mirjam) Clermonts-Aretz (68, Nederlandse nationaliteit)

Aanwezigheidspercentage vergaderingen RvC NV WML: 100%

Hoofdfunctie: burgemeester gemeente Meerssen

Nevenfunctie(s):

- Bestuurslid Stichting MECENAS Parkstad Limburg
- Toezichthouder Movare (per 1 oktober 2023)

Mevrouw drs. A.T. (Titia) Bredée (61, Nederlandse nationaliteit)

Aanwezigheidspercentage vergaderingen RvC NV WML: 83%

Hoofdfunctie: directeur-bestuurder Nuffic

Uit hoofde van of samenhangend met de functie:

Bestuurder, Vereniging Neth-ER (onbezoldigd)

Nevenfunctie(s):

- Voorzitter, VVD lokaal netwerk 's-Hertogenbosch - Sint-Michielsgestel (onbezoldigd)
- Voorzitter commissie sectorbrede ondersteunende instellingen voor de Raad voor Cultuur (16 december 2022 tot eind maart 2023)
- Adviseur voor de Raad van Cultuur (vanaf maart 2023)

De heer D. (Niel) Cortenraad MSc MBA (45, Nederlandse nationaliteit)

Aanwezigheidspercentage vergaderingen RvC NV WML: 100%

Hoofdfunctie: Chief Strategy Officer VebeGo International (tot 31 december 2023). Directeur/groootaandeelhouder DACOR Holding B.V. (per 10 oktober 2023).

Nevenfunctie: -

Samenstelling auditcommissie per 31 december 2023

De heer D. (Niel) Cortenraad MSc MBA - voorzitter

De heer R.I.L. (Ruud) Bollen MBA - lid

De heer em. prof. ir. J.C. van Dijk - lid

Samenstelling bezoldiging-, selectie- en benoemingscommissie per 31 december 2023

Mevrouw M.A.H. (Mirjam) Clermonts-Aretz - voorzitter

Mevrouw drs. A.T. (Titia) Bredée - lid

De heer D. (Niel) Cortenraad MSc MBA - agenda-lid (sluit aan bij onderwerpen indien nodig)

